

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Report)

เรื่อง มาตรการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย

จัดทำโดย กลุ่มนกหัวขวาน

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 2

สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

ประจำปี 2554

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Report)

เรื่อง มาตรการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย

จัดทำโดย กลุ่มที่ 4

1. นายธีระพงศ์	ฮั่นไพศาล
2. นายวรากร	โสมนะพันธ์
3. นางจุไร	ทัสสะ
4. นางอรชร	วงศ์วาร
5. นายศมิษฐา	ฉันทวานิช
6. นายพิเชฐ	รัตนปริชาชัย
7. น.อ. พิบูลย์	วรวรรณปริชา
8. นายมาดี	เด่นดวง
9. นางสาวจตุพร	ต้นทลีลา

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 2
สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
ประจำปี 2554

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
3. ขอบเขตการศึกษา	4
4. วิธีดำเนินการศึกษา	4
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
6. คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	4
บทที่ 2 ประวัติความเป็นมา ความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจเกมออนไลน์	
1. ประวัติความเป็นมา	6
2. ลักษณะของการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์	7
3. ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย	8
4. บทบาทของภาครัฐ	9
5. ความเป็นมาของการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์	10
6. มาตรการทางกฎหมายในประเทศไทย	10
7. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเกมออนไลน์ในต่างประเทศ	21
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
1. รูปแบบการศึกษา	25
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	25
3. ผู้ให้ข้อมูล	25
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์	
1. ปัญหาการระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์	27
2. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบกิจการ	30
3. ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์	32
4. ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ	35

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป	39
2. ข้อเสนอแนะ	39

บรรณานุกรม	43
------------	----

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	47
ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	65
ภาคผนวก ค กฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ พ.ศ. 2552	88
ภาคผนวก ง การขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์	93
ภาคผนวก จ กฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2549) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ พ.ศ. 2530	99

ประวัติคณะผู้ศึกษาวิจัย	100
-------------------------	-----

กิตติกรรมประกาศ

รายงาน หลักสูตร การบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 2 ฉบับนี้แม้จะใช้ระยะเวลาในการจัดทำและค้นคว้าในช่วงระยะเวลาอันสั้น ๆ แต่ก็ได้รับความร่วมมืออันดีจากสมาชิกในกลุ่มทุกคนที่ได้เสียสละเวลา พุ่มกำลังใจและกำลังใจทำงานร่วมกันจนประสบความสำเร็จ แต่รายงานฉบับนี้มีได้เกิดจากบุคลากรในกลุ่มเท่านั้น หากยังได้รับความดูแลและแนะนำจากท่านอาจารย์ ผศ.พ.ต.ท.ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์ ท่านอาจารย์ ผศ.ดร.พลอย สืบวิเศษ และท่านอาจารย์ ผศ.ดร.จันทร์นุช มหากฤษณะ และผลงานชิ้นนี้ไม่อาจบังเกิดขึ้นได้สมบูรณ์แบบ หากท่านอาจารย์ทั้งสามไม่ให้คำชี้แนะคอยดูแลและเป็นห่วงในการทำรายงานตลอดหลักสูตร คณะผู้ทำรายงานจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้การที่สำนักงานกิจการยุติธรรม โดยท่านวิทยา สุริยะวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม และท่านศิวกร คุรัตน์เวช ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญถึงบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงก่อให้เกิดหลักสูตร การบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 2 ขึ้น จึงเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้ความรู้แก่นักบริหารงานยุติธรรมระดับกลางให้มีความรอบรู้ในด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม ด้านจริยธรรมและเป็นผู้นำที่ดีเพื่อที่จะประยุกต์ความรู้ให้เกิดความเป็นธรรมต่อสังคม คณะผู้จัดทำรายงานจึงขอกราบขอบคุณสำนักงานกิจการยุติธรรมและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาในการอบรม ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่น ยธก.2 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และช่วยเหลือในการทำรายงานฉบับนี้

คณะผู้วิจัยกลุ่มที่ 4
มีนาคม 2554

หัวข้อ	มาตรการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย MEASURE FOR ONLINE GAMES BUSINESS CONTROL
ชื่อกลุ่ม	นกห้วขวาน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ต.ท.ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์
หลักสูตร	การบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 2
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงมาตรการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย ในปัจจุบันการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีการประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นจำนวนมากและขยายตัวในทุกพื้นที่และร้านเกมออนไลน์ถือว่าเป็นสถานที่ที่สำคัญที่เด็กและเยาวชนมักจะเข้าไปเล่นเกมออนไลน์มากที่สุดจึงส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา จึงจำเป็นต้องดำเนินการควบคุมและแก้ไขปัญหาการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยเร็ว โดยคณะผู้จัดทำรายงานได้ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศว่า มาตรการทางกฎหมายในประเทศไทยที่นำมาใช้บังคับในปัจจุบันเพียงพอหรือไม่ที่จะควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์เพื่อเป็นแนวทางในการออกกฎหมายหรือมาตรการเพื่อควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยต่อไป ซึ่งมาตรการส่วนใหญ่เป็นการจัดการต่อปัญหาที่ปลายเหตุ ยังไม่มีมาตรการที่เป็นรูปธรรมในการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ จึงทำให้เกิดผลกระทบจากมาตรการการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยของภาครัฐ และหากพิจารณากฎหมายที่มีอยู่พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับมาตรการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรง ดังนั้นการจัดการจึงต้องมีการควบคุมและส่งเสริมเกมออนไลน์ เพื่อให้เกิดการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมไทย

จากการค้นคว้าศึกษาพบว่า กฎหมายไทยที่ใช้ในปัจจุบันที่ใช้บังคับกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเป็นการเฉพาะเจาะจงโดยตรงคงมีแต่การนำเอาพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและประกาศของกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 มาเป็นมาตรการในการควบคุมและปรับใช้กับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทย แต่กฎหมายดังกล่าวนั้นก็ไม่สามารถที่จะควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้ทุกเรื่อง เนื่องจากกฎหมายที่นำมาใช้บังคับหรือควบคุมนั้นยังไม่มีเจตนาหรือมีการเฉพาะเจาะจง จึงทำให้กฎหมายไทยไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่นำมาใช้ควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ได้บังคับถึงลักษณะของธุรกิจที่ชัดเจนจึงทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนคลุมเครือที่จะระบุว่าเป็นการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยโดยตรงและนอกจากนี้ก็ยังไม่มีความหมายบังคับควบคุมธุรกิจร้าน

เกมออนไลน์ในประเทศไทยโดยตรงเป็นการเฉพาะ จึงก่อให้เกิดผลกระทบจากธุรกิจร้านเกมออนไลน์ตามมาเป็นปัญหาสังคมที่จะต้องแก้ต่อไป

จากการค้นคว้าถึงปัญหาดังกล่าว คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้มีการเสนอแนะให้มีการออกกฎหมายที่ใช้บังคับควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยโดยเฉพาะ โดยควบคุมถึงมาตรการในเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ การจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ การควบคุมผู้เล่นเกม และควบคุมประเภทของเกมออนไลน์และกำหนดโทษที่ชัดเจน โดยพิจารณาถึงสถานการณ์ เศรษฐกิจ และสังคมไทยในปัจจุบันเป็นสำคัญ ก็จะทำให้สามารถนำกฎหมายมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเยาวชนในประเทศไทยต่อไป แต่มาตรการต่าง ๆ ที่ออกมาคงไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ครบทุกเรื่อง เป็นเพียงการป้องปรามเด็กและเยาวชนที่เล่นเกมออนไลน์โดยไม่สนใจหน้าที่ของตนเองเท่านั้น ส่วนวิธีแก้ปัญหาคือวิธีที่ดีที่สุดคือทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันโดยเฉพาะไม่ควรปล่อยให้หน้าที่ของภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยเฉพาะผู้ปกครองที่ต้องดูแลรับผิดชอบบุตรหลานของตนเองต้องให้ความอบอุ่นและดูแลเอาใจใส่ลูกหลานของตนเองอย่างใกล้ชิด ส่วนผู้ให้บริการธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะต้องมีจิตสำนึกต่อสังคมและจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดที่สำคัญที่สุดคือเด็กและเยาวชนจะต้องรู้จักแบ่งเวลา รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองด้วย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมมนุษย์ และนำสิ่งนั้นมาใช้ประโยชน์ ดังจะเห็นได้ชัดในเรื่องของอินเทอร์เน็ต โดยระบบเครือข่ายของอินเทอร์เน็ตนั้นได้สร้างความสะดวกสบายให้แก่มนุษย์ ผลที่ตามมาอินเทอร์เน็ตจึงเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของสังคมมนุษย์จึงก่อให้เกิดการเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตกันเกิดขึ้นมา

การเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตก็เหมือนกับการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง คือต้องมีความพอดี น้อยไปก็ไม่ดี มากไปก็ไม่ดี ควรอยู่ตรงกลางไม่มากไป ไม่น้อยไปที่สุด เกมและอินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์และโทษ หากเราเข้าใจทั้งประโยชน์และโทษเราก็สามารถใช้แต่พอดีโดยได้ประโยชน์และหลีกเลี่ยงโทษได้ ประโยชน์ของการเล่นเกมและอินเทอร์เน็ตมีหลายประการ ได้แก่ เล่นแล้วเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน คลายเครียดหรือทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จ สามารถเอาชนะตามเงื่อนไขตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในเกมนั้น ๆ เด็กอาจจะพัฒนาความตั้งใจ ความมุ่งมั่นในการทำภารกิจบางอย่างให้ประสบความสำเร็จ แต่ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีหลายเรื่องที่พ่อแม่ ผู้ปกครองปวดเศียรเวียนเกล้ามาก หนึ่งในนั้นคือ “เด็กติดเกม” ที่ขยายความรุนแรงไปทั่วประเทศ หลายครอบครัวพยายามแก้ด้วยสารพัดวิธี สารพัดรูปแบบ แก้ไขไม่ได้เพราะเรื่องของ “เด็กติดเกม” ต้องร่วมกันทุกฝ่ายและต่อเนื่อง

การพูดว่า “เด็กติดเกม” ของคนในสังคมทั่วไปกับ “เด็กติดเกม” ทางทางการแพทย์ไม่เท่ากัน พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นลูกหลานของตนเองเล่นเกมอยู่หน้าคอมพิวเตอร์หรืออยู่หน้าโทรทัศน์นาน สักหน่อยก็เรียกว่า “ติดเกม” แล้ว แต่เป็นการติดทางใจ ทางทางการแพทย์พูดถึงการติดคือการติดที่มีอาการทางกายเพราะว่าร่างกายพึ่งพาสารบางอย่างจากภายนอก เช่น สารเสพติด (ยาบ้า) เฮโรอีน หรือสารที่หลังภายในร่างกายเราเองแต่เกิดจากการกระตุ้นจากภายนอก เช่น การเล่นการพนัน การเล่นเกม เป็นต้น หากมองเรื่องการติดเกมอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ

ระดับที่ 1 ชอบ... ไม่ใช่ติด ทุกคนมีความชอบได้ แต่ต้องไม่เสียการควบคุมตนเอง บางคนชอบร้องเพลง บางคนชอบอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชน ขณะที่บางคนชอบเล่นกีฬา ความชอบเหล่านั้นทำให้เจ้าตัวมีความสุขแต่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้อีกซึ่งมีหลายทาง

ระดับที่ 2 คลั่งไคล้ หมกมุ่น... คลั่งไคล้เริ่มไม่ทำกิจการอื่น คนที่คลั่งไคล้จะเริ่มคุมตนเองไม่ได้ เช่น วันหนึ่งตั้งใจจะไม่เล่นเกม พยายามบอกตนเองว่าจะเล่นเกม 1 วัน แต่อดใจไม่ได้ คุมตัวเองไม่ได้ สุดท้ายก็เล่นเหมือนเดิม การคลั่งไคล้ยังไม่ถึงขั้นติดแต่เสียการควบคุมตนเอง

ระดับที่ 3 การติด ติดหรือไม่... เส้นแบ่งอยู่ที่การเสียการทำหน้าที่ ทุกคนมี “หน้าที่” ของตนเอง เด็กมีหน้าที่หลักคือการเรียนหนังสือ อ่านหนังสือและใช้เงินทองให้เหมาะสม พฤติกรรมของเด็กที่เสียการทำหน้าที่ เช่น ไม่อ่านหนังสือ โตเรียน ใช้เงินหมดไปกับการเล่นเกม โทกหนซึ่งเป็นผลพวงจากการเล่นเกม อาการหรือพฤติกรรมเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรง ดังนั้นจึงวัดกันที่เสียการทำหน้าที่ (บัณฑิต ศรไพศาล, 2550)

อาการเด็กติดเกม

อาการของเด็กติดเกมโดยทั่วไปจะสังเกตได้จะเริ่มเสียการทำหน้าที่ รวมถึงการทำกิจกรรมอื่นน้อยลง เช่น เคยดูโทรทัศน์เริ่มไม่ดู ไม่สนใจโทรทัศน์ เล่นกีฬาฟุตบอลเล่นน้อยลงหรือเลิกไปเลย เล่นเกมจนลืมเวลาไม่กินข้าว ไม่นอนรุ่งขึ้นเข้าไปโรงเรียนไม่ไหวใช้เวลาส่วนใหญ่กับเกม จนกระทั่งหนีเรียนเพื่อไปเล่นเกมอย่างเดียว ไม่รับผิดชอบงานด้านที่ตนเองมีหน้าที่ที่จะต้องทำ อารมณ์และจิตใจเปลี่ยนไปจนถึงขั้นพูดคุยกับพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่รู้เรื่อง (บัณฑิต ศรไพศาล, 2550)

เมื่อเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อมนุษย์และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างแพร่หลาย โดยการแสวงหากำไรจากเทคโนโลยีจึงก่อให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ ขึ้น โดยเทคโนโลยีเข้ามาเป็นองค์ประกอบหลัก ๆ ของธุรกิจซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าว ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และการประกอบธุรกิจที่จำเป็นต้องใช้อินเทอร์เน็ตเป็นองค์ประกอบหลักของธุรกิจคือ ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ซึ่งในขณะนี้ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและเป็นจำนวนมาก เมื่อธุรกิจร้านเกมออนไลน์มีจำนวนมากในทุกตรอกซอกซอย ทางร้านผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องแข่งขันกันอย่างสูงเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าที่สนใจ และผู้ใช้บริการก็มีแนวโน้มสูงขึ้นจึงทำให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมและแพร่หลายไปทั่วโลก จึงเป็นเหตุให้มีผู้ที่มองการณ์ไกลทางด้านธุรกิจเริ่มมองเห็นช่องทางในการทำธุรกิจด้านอินเทอร์เน็ต และได้พัฒนาก่อให้เกิดเกมที่สามารถเล่นผ่านคอมพิวเตอร์โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ที่เรียกว่า “เกมออนไลน์”

เมื่อเกมออนไลน์ได้รับความนิยมจากประชาชนจึงก่อให้เกิดธุรกิจร้านเกมออนไลน์ก็เติบโตขึ้นทุกวัน หากจะกล่าวถึงความเป็นมาของการเกิดธุรกิจร้านเกมออนไลน์นั้น ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ หมายถึง ธุรกิจที่ให้บริการเล่นเกมออนไลน์โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เมื่อผู้ใช้บริการหรือผู้เล่นเกมออนไลน์ มีจำนวนมากขึ้นจึงทำให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์เกิดขึ้นมาก โดยธุรกิจเกมออนไลน์จะต้องดำเนินธุรกิจโดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสำคัญ เนื่องจากเกมออนไลน์ที่ใช้นั้นต้องเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตเสมอ โดยเกมออนไลน์นั้นได้เกิดขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1980 (จิรวรร ฟ้าดิษฐ์, 2550, น. 3)

เมื่อเกมออนไลน์ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจึงทำให้เกิดกระแสเกมออนไลน์ต่าง ๆ เข้ามาในประเทศไทย โดยนำเกมจากประเทศเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มาเล่น จึงทำให้ผู้เล่นเกมออนไลน์มีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วทันตาและส่งผลให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วติดตามมา และบุคคลที่เข้ามาใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ส่วนใหญ่มักจะเป็นเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เนื่องจากธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้มีการเปิดเสรีและกว้างขวางโดยไม่ได้มีการจำกัดเวลาในการเปิดหรือในการปิดร้าน ไม่ได้จำกัดอายุของผู้เล่นเกม ไม่จำกัดประเภทความรุนแรงของเกมออนไลน์ จึงก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับร้านธุรกิจเกมออนไลน์ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากติดเกมออนไลน์ โดยทำให้เด็กและเยาวชนไม่ตั้งใจเรียนและเสียสุขภาพ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาจนทำให้มีผลกระทบทางการเรียน ทางด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือสังคมและทางการเรียน และอาจจะเกิดผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในทางก้าวร้าว

ปัญหาธุรกิจร้านเกมออนไลน์ที่เกิดขึ้นในทุกวันนี้จึงทำให้ภาครัฐได้เห็นถึงความสำคัญ โดยได้มีการวางมาตรการในการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยที่กระทรวงมหาดไทยได้ออก

กฎกระทรวงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2549 เพื่อควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์และเมื่อกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้วได้ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะต้องดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการ โดยมีกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้มีหน้าที่เป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร และได้มีมาตรการ คือ ไม่อนุญาตให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ให้บริการแก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าไปใช้บริการก่อนเวลา 14.00 น. ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ยกเว้นวันหยุดราชการ และไม่อนุญาตให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ให้บริการแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีภายหลังเวลา 22.00 น. ของทุกวัน อีกทั้งยังได้จำกัดชั่วโมงการเล่นเกมของเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีไว้ โดยให้เล่นเกมออนไลน์ได้วันละไม่เกิน 3 ชั่วโมง เมื่อมาตรการดังกล่าวได้ออกมาใช้บังคับเพื่อควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ แต่มาตรการดังกล่าวก็ยังใช้บังคับได้อย่างไม่เต็มที่ เนื่องจากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ได้มองถึงผลประโยชน์ทางด้านธุรกิจเป็นสำคัญมากกว่าผลกระทบที่จะเกิดแก่เด็กและเยาวชน จึงก่อให้เกิดปัญหาเรื่องเด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นเกมออนไลน์โดยไม่ได้จำกัดเวลาเริ่มต้นหรือเวลาสิ้นสุด และไม่จำกัดในการเล่นในแต่ละครั้ง

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ยังปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบเนื้อหาของเกมของเด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นว่าเหมาะสมกับผู้เล่นหรือไม่ หรือบางครั้งยังมีเกมที่มีลักษณะเป็นภาพลามกอนาจาร ดังนั้นธุรกิจร้านเกมออนไลน์จึงมีปัญหาทางด้านกฎหมาย คณะผู้วิจัยได้มีการค้นคว้าพบว่า มีเพียงพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, หน้า. 1116) ที่ได้บัญญัติควบคุมการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ แต่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวก็ไม่ได้เจาะจงเป็นการเฉพาะหรือชัดเจนเพียงพอและมาตรการในการลงโทษก็มีบทลงโทษเพียงเล็กน้อย ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและเจ้าพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบหรือควบคุมก็มิได้เข้มงวด จึงทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการที่จะนำกฎหมายมาบังคับกับผู้ประกอบธุรกิจ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ พบว่ามีปัญหาที่จะต้องแก้ไขและทำการศึกษา ดังต่อไปนี้

- 1) ปัญหาเรื่องมาตรการในการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบกิจการ
- 2) ปัญหาเรื่องมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์
- 3) ปัญหาเรื่องมาตรการในการจัดประเภทของเกมออนไลน์
- 4) ปัญหาเรื่องเกี่ยวกับบทกฎหมายและบทลงโทษ

สภาพปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ จึงเป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมาย, มาตรการทางกฎหมาย ผู้ใช้กฎหมายว่าได้นำมาตรการดังกล่าวมาใช้ได้ผลเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจเกมออนไลน์
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขและเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีขอบเขตศึกษาเฉพาะเรื่อง การควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยศึกษาเฉพาะมาตรการทางกฎหมายในการจัดระเบียบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กฎกระทรวงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2549 ของกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2554

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยค้นคว้าวิจัยจากตำรา บทความทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสำคัญของปัญหากฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์
2. ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา และความหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์
3. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่มุ่งจัดระเบียบธุรกิจร้านเกมออนไลน์
4. ทำให้ทราบถึงปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ
5. ทำให้ทราบถึงปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องผู้ใช้บริการ
6. ทำให้ทราบถึงปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องการจัดประเภทของเกมออนไลน์
7. ทำให้ทราบถึงแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์

คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยฉบับนี้มีคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 คำว่า “วีดิทัศน์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบ หรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
2. ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 คำว่า “ร้านวีดิทัศน์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉายเล่นหรือดูวีดิทัศน์
3. เกมออนไลน์ (Online Game) คือ เกมที่ต้องเล่นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยผู้เล่นจะต้องทำการลงโปรแกรม (Client) ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเองและจะต้องเล่น

เกมออนไลน์ผ่าน Server โดยข้อมูลต่าง ๆ ของผู้เล่นจะถูกเก็บไว้ ณ Server ซึ่งในการเล่นเกมนออนไลน์นี้ผู้เล่นจะต้องเสียค่าบริการการเล่นตามอัตราที่ผู้ให้บริการได้กำหนดไว้

4. เด็กติดเกม หมายถึง เด็กมีกิจกรรมเล่นเกมอย่างเดียวโดยไม่สนใจอย่างอื่น หมกมุ่นอยู่กับการเล่นเกมทั้งวัน ไม่ทำการบ้าน ไม่ทำงานส่งครู ไม่ไปโรงเรียน ไม่สนใจงานบ้าน มีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ทานข้าวไม่เป็นเวลา นอนดึกหรือไม่นอนเลย ครุ่นคิดแต่เรื่องเกม มองเห็นภาพการเล่นหรือตัวละครของเกมในสมองตนเอง อาจเล่นพนันในเกมหรือแสดงออกในทางก้าวร้าวกับพ่อแม่หรือพี่น้อง

บทที่ 2

ประวัติความเป็นมา ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจเกมออนไลน์

ในโลกปัจจุบันธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากธุรกิจร้านเกมออนไลน์ เป็นธุรกิจที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ระบบหรือเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต เช่น การทำธุรกิจผ่านอินเทอร์เน็ต การเล่นเกมผ่านอินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกว่าการเล่นเกมนออนไลน์ และอินเทอร์เน็ตมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร้พรมแดน ทำให้การที่จะเข้าไปควบคุมผู้ใช้บริการเพื่อจะจำกัดการเล่นอินเทอร์เน็ตว่าสามารถเล่นอินเทอร์เน็ตได้มากน้อยเพียงใดนั้นเป็นเรื่องที่ยากมากและถือว่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของผู้ใช้บริการ จึงส่งผลให้มีการเล่นเกมออนไลน์มากยิ่งขึ้นทุกวันทำให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว และการที่จะเข้าไปจำกัดให้มีการเล่นเกมออนไลน์ในระดับหรือเวลาที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนก็เป็นเรื่องยาก เพราะในปัจจุบันนี้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ไม่ได้มีกฎหมายใดที่กำหนดควบคุมไว้โดยชัดแจ้งเป็นการเฉพาะจึงก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาต่อสังคม ปัญหาต่อผู้เล่นเกมออนไลน์ ทำให้มีเด็กและเยาวชนจำนวนมากติดเกม ประกอบกับผู้ประกอบธุรกิจ ร้านเกมออนไลน์บางคนขาดความรับผิดชอบต่อสังคม โดยไม่สนใจเด็กและเยาวชนที่เข้ามาเล่นเกมในร้านของตนเองโดยมีการปล่อยปละละเลยไม่ได้มีการตรวจสอบหรือควบคุม จึงเป็นการสมควรที่จะต้อง มีการเข้ามาควบคุมการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ เนื่องจากธุรกิจร้านเกมออนไลน์เป็นธุรกิจชนิดหนึ่งที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยทำการศึกษาประวัติความเป็นมาของร้านธุรกิจเกมออนไลน์ ประเภทของเกมออนไลน์ ลักษณะของการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ บทบาทของภาครัฐที่ทำการควบคุม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติความเป็นมา

ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในประเทศไทยถือได้ว่เป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสำคัญคือจำนวนผู้เล่นเกมออนไลน์และผู้เล่นอินเทอร์เน็ตที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นทำให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์สามารถประกอบรายได้กำไรเป็นจำนวนมาก แม้ทางภาครัฐจะมีมาตรการและกฎระเบียบกำหนดเอาไว้เกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ก็ตาม แต่ปัจจุบันที่มีการให้บริการในรูปของการบริการ โดยการเปิดธุรกิจร้านเกมออนไลน์มีจุดเริ่มต้นจากความนิยมจากการเล่นอินเทอร์เน็ต ประกอบกับกระแสความนิยมการเล่นเกมนออนไลน์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศบวกกับพฤติกรรมของการเล่นเกมของเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการเล่นเกมออนไลน์มากขึ้น ถึงขนาดที่เรียกว่า เด็กติดเกม กล่าวคือเมื่อผู้เล่นเกมได้เล่นเกมออนไลน์แล้วจะมีความรู้สึกสนุกสนาน มีความเพลิดเพลินจึงต้องการที่จะเล่นเกมเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยเกมที่เด็กและเยาวชนเล่นนั้นจะเป็นเกมที่เป้นภาพที่เป้นการ์ตูน เกมต่อสู้ เกมผจญภัยและเกมที่ผู้เล่นสามารถเข้าไปเลือกสวมบทบาทเป็นตัวละครในเกมนั้นได้ ปัจจุบันเกมนออนไลน์ได้มีการพัฒนาให้ทันสมัย จึงทำให้สามารถแบ่งประเภทของเกมออนไลน์ตามลักษณะเนื้อหาได้ดังนี้ (กมลวรรณ คงทรัพย์, 2551, หน้า 10)

- 1) เกมประเภท Action คือ เกมที่เน้นการบังคับและการตัดสินใจที่รวดเร็วเป็นหลัก
- 2) เกมประเภท Adventure คือ เกมที่มีเนื้อเรื่อง เน้นการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน หรือที่เรียกว่า เกมผจญภัย
- 3) เกมประเภท Simulation คือ เกมที่จำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เกมจำลองการทำสงคราม โดยมีฉากจำลองที่เหมือนจริง
- 4) เกมประเภท Strategy คือ เกมประเภทการวางแผนรบ
- 5) เกมประเภท Role playing game คือ เกมที่ผู้เล่นจะถูกสมมติให้ตนเองมีบทบาทใด บทบาทหนึ่งในเกม เพื่อที่จะค้นหาสิ่งของหรือเพื่อไขปริศนา
- 6) เกมประเภท Sport คือ เกมจำลองการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ โดยใช้กติกาเหมือนจริง
- 7) เกมประเภท Hybrid คือ เกมที่เกิดภายหลังที่เกมในรูปแบบต่าง ๆ เริ่มอึดตัว ผู้เล่นเกมต้องการความหลากหลายในการเล่นเกมนมากขึ้น ทำให้เกิดความคิดที่จะผสมผสานรูปแบบต่าง ๆ ของเกมเข้าด้วยกัน

ดังนั้นปัจจุบันจึงมีประเภทของเกมออนไลน์ที่มากมายหลากหลาย ล้วนแต่ได้รับความนิยมจากผู้เล่นเกมออนไลน์เป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าจะมีผู้เล่นเกมมากขึ้นทุกวันและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น จากปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์เจริญเติบโต ขยายตัวมากขึ้นและการขยายตัวของร้านธุรกิจเกมออนไลน์ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย มีการพัฒนาขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ลักษณะของการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

การประกอบธุรกิจเกมออนไลน์ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ซึ่งการประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นขนาดใดหรือประเภทใดก็ตามจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาเป็นบทบาทเป็นตัวจักรสำคัญ และมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น โดยการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์นั้นจะต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นหัวใจสำคัญ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงความหมายพื้นฐานของคำว่า ธุรกิจ เกมออนไลน์ คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เกิดความชัดเจน และเข้าใจในความหมายดังกล่าว

1. ความหมายของธุรกิจ

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า ธุรกิจ ไว้ว่า หมายถึงการงานประจำเกี่ยวกับอาชีพค้าขาย หรือกิจการอย่างอื่นที่สำคัญและไม่ใช่ว่าราชการ ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่เป้าหมายในการเสนอสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้บริโภค (สมยศ นาวิการ, 2525, น. 4)

การประกอบธุรกิจ หมายถึง การกระทำกิจกรรมของมนุษย์ที่สร้างขึ้นเพื่อการผลิต สำหรับการได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือบริการ และการนำสินค้าหรือบริการนั้นไปขาย หรือจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคเพื่อแสวงหากำไร (นงเยาว์ ชัยศรี, 2511, น. 1)

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปของความหมายคำว่าธุรกิจ คือ ธุรกิจจะต้องเกี่ยวข้องกับการผลิต และการซื้อขาย หรือการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ โดยในการทำธุรกิจนั้นจะมีเหตุผลในการมุ่งเน้นในการดำเนินธุรกิจคือผลกำไร

2. ความหมายของเกมออนไลน์

ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 จะเรียกเกมว่า “วีดิทัศน์” ซึ่งคำว่า วีดิทัศน์นั้นเป็นศัพท์เฉพาะ โดยมาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่าวีดิทัศน์ ไว้ดังนี้ “วัตถุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบ หรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

Online game คือ เกมที่เล่นผ่านระบบหรือเครือข่ายใด ๆ ที่ผู้เล่นสามารถเล่นพร้อมกันได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยผู้เล่นสามารถติดต่อสื่อสารโต้ตอบซึ่งกันและกันได้ ไม่ว่าจะอยู่ ณ สถานที่ใด (วรัณพร สถาปนิกานนท์, 2549, น. 14)

นิตยสาร Game Extreme ได้ให้คำจำกัดของคำว่า เกมออนไลน์ คือ เกมที่มีการเล่นแบบ มัลติเพลย์เยอร์ในรูปแบบที่ไม่จำกัดจำนวน หรือมีผู้เล่นเป็นจำนวนมากมาเล่นเกมอยู่ในโลกของเกมนั้น ๆ (ขวัญใจ สุชาติพงศ์กุล, 2547, น. 18)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คำว่า เกมออนไลน์ คือ เกมที่เล่นผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและผู้เล่นสามารถเล่นเกมได้พร้อมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยผู้เล่นสามารถติดต่อสื่อสารโต้ตอบซึ่งกันและกันได้ ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด

3. ความหมายของคอมพิวเตอร์

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า คอมพิวเตอร์ ไว้ว่า คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ทำหน้าที่เหมือนสมองกล ใช้สำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ง่ายและซับซ้อน โดยวิธีทางคณิตศาสตร์

คอมพิวเตอร์ (Computer) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณ มาจากคำศัพท์ภาษาละตินว่า Computare ซึ่งหมายถึง การนับหรือคำนวณ ซึ่งคำนี้สามารถใช้เรียกเครื่องมือในการคำนวณ เช่น ลูกคิด เป็นต้น (งามนิจ อาจอินทร์, 2541, น. 1)

4. ความหมายของคำว่าอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต มาจากคำว่า Inter Connection Network หมายถึง เครือข่ายของคอมพิวเตอร์หลายเครือข่ายเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน โดยใช้มาตรฐานในการรับส่งข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว คือ โพรโตคอล (Protocol) เรียกว่า ทีซีพี/ไอพี (TCP/IP หรือ Transmission Control Protocol/Internet Protocol) เมื่อนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ผนวกเข้ากับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงก่อให้เกิดลักษณะพิเศษของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ปกรณ์ ยิ่งวรการ, 2547, น. 2)

ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ระบบอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยได้มีการเริ่มติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับใช้ในการศึกษาของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานราชการ เริ่มตั้งแต่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบัน AIT (Asian Institute of Technology) ได้เชื่อมต่อเครื่องมินิคอมพิวเตอร์เข้ารับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กับมหาวิทยาลัยเมลเบิร์นประเทศออสเตรเลียในปี พ.ศ. 2530 ได้มีการใช้สายโทรศัพท์ติดต่อรับส่งข้อมูลกันโดยผ่านทางโมเด็ม ในยุคนี้

การรับส่งข้อมูลยังใช้วงจรโทรศัพท์เรียกติดต่อกันเป็นครั้งคราว ไม่มีการเชื่อมต่อกันตลอดเวลาผ่านคู่สายหรือวงจรดังเช่นในปัจจุบันและความเร็วในการรับส่งข้อมูลในโมเด็มในยุคนั้นก็ไม่รวดเร็วนัก ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เข้าวงจรดาวเทียมเพื่อรับส่งข้อมูลกับอินเทอร์เน็ตแบบออนไลน์เป็นครั้งแรก โดยเชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ UUNET Technology ซึ่งทำหน้าที่เป็น ISP (Internet Service Provider) ในสหรัฐอเมริกาและศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC: National Electronics and Computer Technology Control) ได้เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ของสถาบันการศึกษาภายในประเทศจำนวน 6 แห่งเข้าด้วยกัน เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตภายในประเทศอย่างสมบูรณ์แบบประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ โดยเรียกเครือข่ายนี้ว่า เครือข่ายไทยสาร (Thaisarn: The Thai Social Scientific, Academic and Research Network) โดยเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตทางด้านการศึกษาและการวิจัยโดยเฉพาะ ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยทั้ง 6 สถาบันใช้คอมพิวเตอร์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นจุดเชื่อมต่อสำหรับส่งข้อมูลกับต่างประเทศเพียงจุดเดียว และในปี พ.ศ. 2536 เครือข่ายของไทยสารได้ขยายขอบเขตบริการเข้าเชื่อมต่อกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของรัฐเพิ่มขึ้นเป็น 19 แห่งประกอบด้วยสถาบันในระดับอุดมศึกษาจำนวน 15 แห่ง และหน่วยงานของรัฐอีก 4 แห่งเมื่อมีผู้ใช้บริการมากขึ้นทาง NECTEC จึงได้เริ่มเพิ่มวงจรเชื่อมต่อระหว่างประเทศขึ้นอีกวงจรหนึ่ง ทำให้มีวงจรเชื่อมต่อจากประเทศไทยเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเป็น 2 วงจรเพื่อใช้สำรองซึ่งกันและกัน และในปี พ.ศ. 2537 ได้ขยายเครือข่ายออกไปทั้งสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานราชการ ซึ่งได้ให้บริการอินเทอร์เน็ตอย่างสมบูรณ์แบบคือ E-mail, Telnet, FTP, Gopher และ www ต่อมาในปี พ.ศ.2539 ได้มีบริษัทเอกชนเปิดให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในลักษณะของ ISP (Internet Service Provider) ขึ้นหลายรายในประเทศไทย (ทศพร มุรัตน์, 2546, น. 33 – 35)

บทบาทของภาครัฐ

เมื่อธุรกิจร้านเกมออนไลน์เป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่ทางภาครัฐเข้ามาควบคุมการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการดังจะเห็นจากการที่ภาครัฐได้กำหนดนโยบาย กฎหมายระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของเกมออนไลน์ โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

1. การรักษาไว้ซึ่งการแข่งขันทางการค้า กล่าวคือ ภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทในการควบคุมธุรกิจเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจต่าง ๆ มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรม
2. การป้องกันประโยชน์หรือสวัสดิการของสาธารณชน กล่าวคือ ภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน หรือผู้บริโภคโดยมีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค
3. การควบคุมและผูกขาดทางการค้า กล่าวคือ ภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทในการควบคุมผูกขาดของธุรกิจประเภทต่าง ๆ

ดังนั้นประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจเป็นแบบทุนนิยม ก็จะต้องมีการเปิดให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจ หรือธุรกิจ หากไม่มีการแข่งขันกันทางธุรกิจจะทำให้เกิดการผูกขาดสินค้าหรือ

บริการไม่มีคุณภาพและผู้บริโภคจะถูกเอารัดเอาเปรียบ ฉะนั้นภาครัฐจึงต้องมีกฎหมายออกมาควบคุมธุรกิจต่าง ๆ รวมถึงธุรกิจร้านเกมออนไลน์ด้วย เพื่อควบคุมการเอารัดเอาเปรียบของผู้ประกอบธุรกิจ (สมคิด บางโม, 2547, น. 37 – 44)

ความเป็นมาของการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์

สืบเนื่องจากเกมคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะการเล่นแบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้บริโภคเกมออนไลน์หรือผู้เล่นเกมออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กและเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงทำให้ภาครัฐจะต้องเข้ามาควบคุมการเล่น เกม ควบคุมประเภทของเกม และควบคุมผู้ประกอบการที่ให้บริการเกมออนไลน์ ซึ่งเป็นมาตรการเบื้องต้นของภาครัฐที่จะต้องเข้ามาควบคุมธุรกิจของผู้ประกอบการ เนื่องจากธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นจำนวนมาก ในบางครั้งธุรกิจร้านเกมออนไลน์ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย จึงเป็นเหตุให้ภาครัฐเข้ามาควบคุมธุรกิจดังกล่าว โดยภาครัฐมุ่งจัดระเบียบ ร้านเกมออนไลน์โดยตรง เนื่องจากธุรกิจดังกล่าวถือว่าเป็นสถานที่ที่เด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นเกมออนไลน์เป็นจำนวนมากที่สุด ดังนั้นภาครัฐจึงต้องมีมาตรการในการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์และดูแลผู้เล่นเกมออนไลน์ที่ยังมีสถานะเป็นเด็กและเยาวชน

มาตรการทางกฎหมายในประเทศไทย

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้รับความนิยมในกลุ่มของผู้เล่นที่มักจะเป็นเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่ง่ายต่อการชักจูง เนื่องจากร้านเกมออนไลน์ถือเป็นแหล่งที่ให้ความบันเทิงที่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาถึงกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ว่ามีกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับใช้กับธุรกิจดังกล่าวได้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

โดยในประเทศไทยมีรูปแบบของการประกอบธุรกิจแบ่งออกเป็น การประกอบธุรกิจของคนธรรมดา และการประกอบธุรกิจของนิติบุคคล ซึ่งการประกอบธุรกิจดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ดังนี้ กล่าวคือ

1.1 กิจการของบุคคลธรรมดา

คือการดำเนินธุรกิจโดยเอกชนคนเดียว หรือโดยบุคคลเพียงคนเดียว ซึ่งอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ ผู้เป็นเจ้าของเป็นผู้ลงทุนแต่เพียงผู้เดียว มิได้ร่วมลงทุนกับบุคคลอื่น และผู้เป็นเจ้าของมีอำนาจ มีสิทธิขาดในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจนั้น แต่เพียงผู้เดียว

1.2 กิจการของนิติบุคคล

กิจการของนิติบุคคล หรือเรียกว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัท กล่าวคือ กิจการที่บุคคลตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปตกลงร่วมกัน ซึ่งอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือต้องร่วมทุนกันโดยนำเงินสด ทรัพย์สิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานมาลงทุนร่วมกันด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งปันกำไรที่ได้รับจากกิจการที่กระทำร่วมกัน

2. ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์

กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ในการมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ทำให้มีอาชีพและธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้นในสังคมไทยมากมาย ซึ่งธุรกิจประเภทต่าง ๆ สามารถจำแนกตามความหมายในทางกฎหมายได้ดังนี้ (ปิยะธิดา อุปพงศ์, 2540, น. 104-105)

- 1) ธุรกิจประเภทเกษตรกรรม (Agriculture)
- 2) ธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม (Manufacturing)
- 3) ธุรกิจประเภทหัตถกรรม (Handicraft)
- 4) ธุรกิจประเภทพาณิชย์กรรม (Commercial)
- 5) ธุรกิจประเภทบริการ (Service)
- 6) ธุรกิจอื่น ๆ เป็นการค้า เช่น ธุรกิจก่อสร้าง เป็นต้น

การประกอบธุรกิจเกมออนไลน์ ถือเป็นการประกอบธุรกิจประเภทบริการ ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ประกอบการเป็นจำนวนมากที่สนใจประกอบธุรกิจประเภทนี้ เนื่องจากในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก

3. ขั้นตอนการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

การที่จะเปิดธุรกิจร้านเกมออนไลน์นั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เลือกสถานที่ ที่ต้องการเปิดร้านเกมออนไลน์ โดยสถานที่ประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ต้องมีลักษณะดังนี้ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2551, น. 11)

- 1) เป็นอาคารมั่นคงถาวร หรือตั้งอยู่ในอาคารที่มั่นคงถาวร
- 2) ทำเลที่ตั้งปลอดภัย และสามารถมองเห็นจากด้านนอกบริเวณที่ให้บริการได้อย่างชัดเจน กรณีมีพื้นที่ที่ให้บริการมากกว่าหนึ่งชั้น ให้ติดกล้องโทรทัศน์วงจรปิด และต้องมีบันไดหนีไฟหรืออุปกรณ์ดับเพลิง
- 3) ภายในร้านจะต้องมีความเหมาะสมของ แสงสว่าง เสียงรบกวน และควันต่าง ๆ ให้อยู่ภายใต้การดูแลที่มีมาตรฐาน
- 4) มีอากาศถ่ายเทสะดวก
- 5) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการเล่นเกมออนไลน์ หน้าจอจะต้องเป็นแบบรังสีน้อย หรือมีกระจกกรองรังสี ถ้ามีลำโพงให้ใช้ลำโพงที่สามารถควบคุมเสียง หรือมีหูฟัง
- 6) มีพื้นที่สำหรับผู้ขอใช้บริการที่เพียงพอ และมีทางเดินที่สะดวก
- 7) มีระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร
- 8) มีห้องน้ำสำหรับให้บริการในร้านเกมออนไลน์ หรือบริเวณใกล้เคียง
- 9) ภายในสถานที่ที่ประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์จะต้องสะอาด ไม่อับ และไม่มีกลิ่นรบกวน
- 10) มีป้ายแสดงประเภทและราคาบริการ

2. ไปจดทะเบียนพาณิชย์ที่จะประกอบธุรกิจเกมออนไลน์
3. เมื่อได้ไปทะเบียนพาณิชย์แล้ว จึงไปขอใบอนุญาตเสียภาษีเงินได้ ที่สรรพากรประจำเขตที่เปิดร้านเกมออนไลน์ เพื่อทำการเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย
4. เมื่อได้เอกสาร คือ ทะเบียนพาณิชย์ และบัตรเสียภาษีเงินได้แล้วให้ไปขออนุญาตที่สถานีตำรวจในเขตที่เราจะเปิดร้าน
5. จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่จากเขต หรืออำเภอ สาธารณสุข ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรวจร้าน เพื่อออกใบอนุญาต
6. เมื่อได้เอกสารครบแล้ว ก็ต้องซื้อลิขสิทธิ์โปรแกรมออนไลน์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

4. การขออนุญาตประกอบธุรกิจ

การประกอบธุรกิจภายในประเทศไทยมีพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 73 ตอนที่ 13, 2499, หน้า 50) และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนที่ 26 ก, 2549, หน้า 1) เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมการประกอบธุรกิจ ซึ่งการประกอบธุรกิจประเภทกิจการเจ้าของคนเดียวนั้น กิจการบางประเภทก็ถือเป็นพาณิชย์กิจตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ซึ่งจะถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

1. พาณิชยกิจที่ถูกควบคุม โดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 มี 11 ประเภทคือ
 - 1) การซื้อ การขาย การทอดตลาด การแลกเปลี่ยน
 - 2) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
 - 3) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง
 - 4) การขนส่ง
 - 5) การหักถดถอม การอุตสาหกรรม
 - 6) การรับจ้างทำของ
 - 7) การให้กู้ยืมเงิน การรับจำนำ การรับจำนอง
 - 8) การคลังสินค้า
 - 9) การแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การเครดิตฟองซิเอร์ การโพงก๊วน
 - 10) การรับประกันภัย
 - 11) กิจการอื่น ๆ ซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ทั้ง 11 ประเภท ผู้ประกอบพาณิชยกิจดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของกิจการคนเดียว และได้ประกอบพาณิชยกิจที่ถูกควบคุมเป็นอาชีพปกติ กล่าวคือ พาณิชยกิจนั้นต้องประกอบอาชีพปกติที่ทำเป็นอาชีวะและมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวมาโดยตลอดเป็นปกติ ผู้ประกอบพาณิชยกิจที่ต้องไปจดทะเบียนพาณิชย์นั้นต้องประกอบพาณิชยกิจที่ถูกควบคุมเป็นอาชีพปกติเท่านั้น

ต่อมาได้มีประกาศของกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 กำหนดกิจการที่เป็นพาณิชยกิจให้ผู้ประกอบพาณิชยกิจจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์โดยกำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชยกิจไม่ว่าจะ

เป็นบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัดทุกท้องที่ ที่ว่าราชอาณาจักร ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ โดยพาณิชย์กิจที่กระทรวงพาณิชย์ ประกาศ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ มีดังต่อไปนี้คือ

1) การขาย หรือให้เช่า แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

2) การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

3) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

4) การบริการอินเทอร์เน็ต

5) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

6) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7) การผลิต รับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

8) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

9) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

10) การให้บริการเครื่องเล่นเกม

11) การให้บริการตู้เพลง

12) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการเครื่องเล่นเกม จึงเป็นเหตุให้การประกอบธุรกิจประเภทร้านเกมออนไลน์ ซึ่งเป็นกิจการที่ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการเครื่องเล่นเกม เป็นพาณิชย์กิจที่จะต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ทราบหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจของกิจการนั้น หากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ไม่ทำการ จดทะเบียนพาณิชย์ตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะทำให้การเข้าไปตรวจสอบ หรือการเข้าไปควบคุม นั้น เป็นเรื่องยาก

2. หน้าที่ของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ คือผู้ประกอบการต่าง ๆ โดยมีฐานะเป็นบุคคลธรรมดา คนเดียว หรือนิติบุคคล รวมทั้งนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ที่มาตั้งสำนักงานสาขาใน ประเทศไทย และได้ประกอบกิจการอันเป็นพาณิชย์กิจตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด เมื่อพาณิชย์กิจ ประเภทการให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการเครื่องเล่นเกม เป็นพาณิชย์กิจ ที่กฎหมายกำหนดแล้ว ทำให้การประกอบธุรกิจประเภทร้านเกมออนไลน์ต้องจดทะเบียน โดยผู้มีหน้าที่ จดทะเบียนพาณิชย์ก็คือ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ฉะนั้นผู้ประกอบการในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นพาณิชย์กิจจึงมีหน้าที่ยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจ โดยมีหน้าที่ดังนี้

- 1) ต้องขอจดทะเบียน ต่อนายทะเบียน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามแต่กรณี
- 2) ต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย
- 3) ต้องจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ไว้ที่หน้าสำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขา โดยเปิดเผยภายในเวลา 30 วัน นับแต่วันที่จดทะเบียนพาณิชย์ และป้ายชื่อ ให้เขียนเป็นอักษรไทย อ่านง่ายและชัดเจน จะมีอักษรต่างประเทศในป้ายชื่อด้วยก็ได้ แต่จะต้องตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ หากเป็นสำนักงานสาขาจะต้องมีคำว่า สาขา ไว้ด้วย และหากมีการเปลี่ยนแปลงรายการใด ๆ ที่ได้จดทะเบียนไว้ จะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
- 4) ต้องไปให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการจดทะเบียนตามคำสั่งของนายทะเบียน
- 5) ต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบกิจการ
- 6) เมื่อเลิกประกอบพาณิชย์กิจแล้ว จะต้องไปยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจด้วย

หากผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ ไม่ไปจดทะเบียนพาณิชย์ดังกล่าว หรือแสดงรายการอันเป็นเท็จในการจดทะเบียน ผู้ประกอบพาณิชย์กิจนั้นมีความผิดต้องระวางโทษตามกฎหมาย

3. ผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์

กฎหมายจึงได้กำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ อบจ. เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน อีกทั้งยังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อมเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ สามารถรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตนได้ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ อบจ. ยังคงมีอำนาจรับจดทะเบียนพาณิชย์เฉพาะในท้องที่นอกเขตขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้

สำหรับการประกอบพาณิชย์กิจประเภทให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต และให้บริการเครื่องเล่นเกมนั้น การจดทะเบียนพาณิชย์ในพาณิชย์กิจดังกล่าว ให้เฉพาะสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ และสำนักงานทะเบียนพาณิชย์จังหวัด เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ โดยผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ก็ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ สำหรับผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ก็ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนั้น

การจดทะเบียนพาณิชย์ในพาณิชย์กิจที่กฎหมายกำหนดนั้น พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ได้กำหนดรายการในการจดทะเบียนพาณิชย์ไว้ในมาตรา 12 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การจดทะเบียนพาณิชย์นั้น ให้มีรายการดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ
- 2) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ
- 3) ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ

- 4) จำนวนเงินทุนซึ่งนำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจเป็นประจำ
- 5) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ สาขา โรงเก็บสินค้าและตัวแทนค้าต่าง
- 6) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ และจำนวนทุนลงหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน และจำนวนเงินทุนของห้างหุ้นส่วน
- 7) จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทจำกัด จำนวน และมูลค่าหุ้นที่บุคคลแต่ละสัญชาติถืออยู่
- 8) วันที่เริ่มต้นประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย
- 9) วันขอจดทะเบียนพาณิชย์
- 10) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ชื่อสัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้โอนพาณิชย์กิจให้วันที่ และเหตุที่ได้รับโอน”

ดังนั้น การที่จะประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ จะต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจนั้นให้ถูกต้อง และข้อมูลที่นำมาจดทะเบียนพาณิชย์นั้นจะต้องเป็นข้อมูลที่มีความจริงสามารถตรวจสอบได้ หากคำขอจดทะเบียนดังกล่าวถูกต้องตามกฎหมาย นายทะเบียนพาณิชย์ ก็จะรับจดทะเบียน และจะออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ก็สามารถประกอบธุรกิจโดยถูกต้องตามกฎหมายได้ หากแต่ผู้ประกอบการจะเลิกประกอบธุรกิจก็ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนเพื่อเลิกกิจการดังกล่าวด้วย

5. การขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 หมายถึงร้านวีดิทัศน์ กล่าวคือ ร้านเกมต่าง ๆ รวมไปถึงร้านเกมที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตด้วย หากร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์นั้น ได้ประกอบกิจการโดยได้รับผลประโยชน์ หรือมีค่าตอบแทนจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เนื่องจากร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์เป็นกิจการที่กฎหมายควบคุมอยู่ และถ้าร้านวีดิทัศน์หรือ ร้านเกมออนไลน์ดังกล่าว มิได้อยู่ในสถานบริการ ซึ่งได้ขอใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการของกระทรวงมหาดไทยแล้ว ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะขออนุญาตจัดตั้งหรือประกอบกิจการ ร้านวีดิทัศน์หรือร้านเกมออนไลน์นั้น ต้องขออนุญาต โดยให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้

1. กรณีบุคคลธรรมดา ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้
 - 1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
 - 2) สำเนาทะเบียนบ้าน
 - 3) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์
 - 4) รูปถ่ายจำนวน 2 รูป
 - 5) แผนที่พอส่งเขตที่แสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวีดิทัศน์
2. กรณีนิติบุคคลให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้
 - 1) สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคลซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับชื่อวัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และผู้รับผิดชอบในการลงนามผูกพันนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของกรรมการผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

3) สำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

4) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์

5) รูปถ่ายจำนวน 2 รูปของกรรมการผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

6) แผนที่พอส่งเลขที่แสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวิดีโอ

3. การยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดีโอให้ยื่น ณ สถานที่ดังต่อไปนี้ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ส่วนในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่

4. กรณีที่มีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดีโอหลายแห่งให้ออกใบอนุญาตหนึ่งฉบับสำหรับร้านวิดีโอแต่ละแห่ง

โดยผู้ที่มาขออนุญาตทำการเปิดร้านวิดีโอ จะต้องมีความสมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดีโอ พ.ศ. 2551 เช่น ต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่เคยต้องโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น และผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย และถ้าเกิดใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ก็ต้องมาแจ้งนายทะเบียน สำหรับใบอนุญาตของร้านวิดีโอดังกล่าวนั้น ผู้ลงนามในใบอนุญาต คือ นายทะเบียน ซึ่งถ้าในเขตกรุงเทพมหานคร คือ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยอยู่ในฐานะนายทะเบียนกลาง ส่วนต่างจังหวัดคือ นายทะเบียนประจำจังหวัด ซึ่งปัจจุบันก็คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ได้รับมอบหมาย และใบอนุญาตที่ให้เปิดร้านวิดีโอหรือร้านเกมออนไลน์ มีอายุ 5 ปีนับตั้งแต่วันที่ออก หากใบอนุญาตหมดอายุ ก็ให้ผู้ได้รับอนุญาตมายื่นขอต่ออายุได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

6. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงานด้วยกัน โดยมีหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ จากเดิม คือ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือกระทรวงไอซีที มาเป็นสำนักงานพิจารณาภาพยนตร์และวิดีโอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงวัฒนธรรม ดังนั้น กระทรวงวัฒนธรรมจึงเป็นกระทรวงที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรง

2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ ดังนั้นกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงเป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์โดยตรง เนื่องจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นหน่วยงานที่ให้บริการในการจดทะเบียนประกอบกิจการ กำกับดูแลบริการข้อมูลทางธุรกิจ และพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจให้มีความเข้มแข็งในการประกอบธุรกิจ

3. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีหน้าที่ในการจัดการปัญหาอันเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยอาศัยการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยตรง เพราะหากมีการกระทำการโดยผิดกฎหมาย หรือกระทำความผิดตามกฎหมายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในส่วนของการโพสต์รูปภาพ หรือข้อมูลต่าง ๆ ไปในทางที่ลามกอนาจาร กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอำนาจในการจัดการ

4. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชน และสตรี (ปตส.)

เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องของการให้การคุ้มครอง ป้องกัน เด็ก เยาวชน สตรี และแรงงาน จากการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน โดยมีหน้าที่ คือ การบำบัดทุกข์บำรุงสุข รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชน เพื่อทำให้สังคมดำเนินไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือกฎกติกาที่ถูกต้อง

5. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยงานพิเศษเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพเมื่อ พ.ศ. 2544 โดยมีเจตนาให้มีกองทุนเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และ ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยง ต่อการทำลายสุขภาพ อันจะมีผลนำไปสู่ให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีความเกี่ยวข้องในเรื่องของการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการศูนย์ปฏิบัติการสายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ตกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. โดยมีจุดมุ่งหมายและเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหาร้านเกมออนไลน์ที่เปิดให้บริการอยู่ทั่วประเทศในปัจจุบัน

6. สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหน่วยงานของภาครัฐ ที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 96 ตอนที่ 72, 2522, หน้า 20) บัญญัติขึ้นมา เพื่อให้มีองค์กรของภาครัฐในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค รวมทั้งได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงาน และให้ผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิใช้บริการ ซึ่งได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้สังกัดอยู่ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้าน

เกมออนไลน์ในเรื่อง สิทธิของผู้บริโภค เนื่องจากผู้ที่เข้ามาใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ ถือว่าได้เป็นผู้บริโภค กล่าวคือเป็นผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ เพราะธุรกิจร้านเกมออนไลน์เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ดังนั้นผู้ที่เข้ามาใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ จึงมีสิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจนั้น โดยสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองดังกล่าวเป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้สิทธิไว้ กล่าวคือสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง

7. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลธุรกิจ หลายหน่วยงานด้วยกัน โดยแต่ละหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบควบคุมและพิจารณาเกมออนไลน์ หรือเรียกว่า วิดีทัศน์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

2. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการต่าง ๆ โดยตรง โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะมีหน้าที่ในการให้บริการจดทะเบียนธุรกิจ และกำกับดูแลบริการข้อมูลทางธุรกิจ

3. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) จะมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลเนื้อหา การเผยแพร่ การแพร่ภาพต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต และดูแลในเรื่องของการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสมด้วย

4. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชนและสตรี (ปดส.)

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กเยาวชนและสตรี (ปดส.) มีอำนาจสามารถเข้าตรวจสอบสถานประกอบกิจการ อันเป็นที่ตั้งของร้านเกมออนไลน์ได้ โดยสามารถตรวจสอบใบอนุญาตของร้านเกมออนไลน์ และสามารถตรวจสอบได้ในช่วงที่มีเด็กและเยาวชนเข้ามาใช้บริการ โดยการเข้าตรวจสอบสถานประกอบกิจการดังกล่าวสามารถทำได้ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตก แต่หากสถานประกอบกิจการนั้น ๆ ยังเปิดให้บริการอยู่ แม้จะเลยเวลาที่พระอาทิตย์ตกไปแล้ว เจ้าหน้าที่ก็สามารถเข้าไปตรวจสอบได้โดยมีแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบดังนี้

1) ร้านเกมออนไลน์จะต้องให้บริการเกมที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน

- 2) ร้านเกมออนไลน์จะต้องห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าใช้บริการก่อนเวลา 14.00 น. ของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ยกเว้นวันหยุดราชการ
- 3) ร้านเกมออนไลน์จะต้องห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าใช้บริการหลังเวลา 22.00 น. ของทุกวัน
- 4) ร้านเกมออนไลน์จะต้องห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าใช้บริการเล่นเกมออนไลน์ หรือคอมพิวเตอร์เกินกว่า 3 ชั่วโมง
- 5) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องห้ามจำหน่ายบุหรี่ สารเสพติดทุกชนิด และ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และห้ามดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- 6) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องห้ามผู้ที่เข้าใช้บริการ สูบบุหรี่ สารเสพติดทุกชนิด และห้ามดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- 7) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องห้ามเล่นการพนัน
- 8) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการนั้นต้องไม่มีสื่อลามกอนาจารใด ๆ
- 9) ร้านเกมออนไลน์ที่ให้บริการต้องดูแลให้มีการใช้บริการที่ขัดต่อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

5. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้ทำบันทึกไว้ในข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการศูนย์ปฏิบัติการสายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ต ดังนี้

- 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลร้านเกมและอินเทอร์เน็ตโดยเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ทั้งสองฝ่ายเพื่อเป็นศูนย์ปฏิบัติการสายด่วนร้านเกมและอินเทอร์เน็ต โดยมีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องร้องเรียนและประสานงานไปยังพื้นที่เพื่อตรวจสอบ
- 2) ผลักดันให้เกิดสิทธิประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการร้านเกมและอินเทอร์เน็ตเข้าร่วมโครงการร้านเกมสีขาวเพื่อเยาวชน
- 3) สนับสนุนการสร้างความเข้าใจอันดีเพื่อพัฒนามีส่วนช่วยผู้ประกอบการคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 4) สนับสนุนร้านเกมและอินเทอร์เน็ตให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยการจัดหาโปรแกรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- 5) สนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบร้านเกมและอินเทอร์เน็ตที่ดี ผ่านโครงการฝึกอบรมทางกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการร้านเกมและอินเทอร์เน็ต ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

6. สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค

มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 15 ก, 2541, หน้า 1) ได้บัญญัติให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค เป็นผู้ที่มีอำนาจในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค

8. มาตรการในการลงโทษ

ปัจจุบันร้านเกมออนไลน์ส่วนหนึ่ง เป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชน ดังนั้นจึงมีการควบคุมการประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ ให้ผู้ที่ประกอบกิจการต้องกระทำการตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีโทษต่าง ๆ ดังนี้

1. บทกำหนดโทษในเรื่องของทะเบียนพาณิชย์ มีดังนี้

1) ผู้ใดประกอบพาณิชย์กิจ โดยไม่จดทะเบียน แสดงรายการเท็จ ไม่ยอมให้ถ้อยคำ ไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในสำนักงาน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท กรณีไม่จดทะเบียนอันเป็นความผิดต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน 100 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย

2) ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายแล้วผู้ประกอบการไม่ยื่นคำร้อง ขอใบรับแทน หรือไม่แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ที่สำนัก ที่เห็นได้ง่าย ไม่จัดทำป้ายชื่อ มีความผิดปรับไม่เกิน 200 บาท และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่องปรับอีกวันละไม่เกิน 20 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

3) ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชน เจตนาทุจริต หรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรง ในการประกอบกิจการ จะถูกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ เมื่อถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว จะประกอบกิจการต่อไปไม่ได้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

4) ผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว ยังฝ่าฝืนประกอบพาณิชย์กิจต่อไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

2. โทษทางปกครอง หมายถึง โทษที่กฎหมายกำหนดให้ฝ่ายปกครองลงโทษแก่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งทางปกครอง โทษทางปกครองมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1) กฎหมายให้อำนาจแก่ฝ่ายปกครองที่จะมีคำสั่งลงโทษผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งทางปกครองอย่างชัดเจน

2) ฝ่ายปกครองมีอำนาจสั่งลงโทษได้เองโดยไม่ต้องฟ้องศาล

3) การลงโทษทางปกครองมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสาธารณะที่ฝ่ายปกครองดูแลรับผิดชอบสามารถดำเนินการต่อไปได้

โดยการฝ่าฝืนหรือละเมิดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของกฎหมายในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับโทษทางปกครอง มีโทษดังต่อไปนี้

1) ผู้ประกอบการร้านวิดิทัศน์ไม่แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน สองหมื่นบาทต่อวัน ตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่ โดยนายทะเบียน เป็นผู้มีอำนาจสั่งระงับ การกระทำที่ฝ่าฝืน และให้แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามจึงกำหนดโทษปรับ แต่ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน

2) ผู้ประกอบการร้านวิดิทัศน์ทำการเปิดให้บริการนอกวัน เวลา และฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษ พักใช้ใบอนุญาตไม่เกินครั้งละ เก้าสิบวัน หากปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนอีก ให้เพิกถอนใบอนุญาต โดยนายทะเบียนเป็นผู้มีอำนาจสั่งดำเนินการดังกล่าว

3) หากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ให้นายทะเบียนพิจารณา กำหนดค่าปรับทางปกครอง ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน ตลอดระยะเวลาที่ทำการฝ่าฝืน

4) เมื่อพบภายหลังว่า ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต เป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม หรือเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้

5) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินการ เป็นผู้รับโทษปรับทางปกครอง

3. โทษอาญา หมายถึง มาตรการที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด อาญาตามประมวลกฎหมายอาญา โทษทางอาญามีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องของ การไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งหากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์กระทำการใด โดยฝ่าฝืนหรือละเมิดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของกฎหมาย มีโทษดังต่อไปนี้

1) ผู้ใดขาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์โดยไม่ผ่านการตรวจพิจารณา และไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

2) ผู้ใดประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ โดยทำเป็นธุรกิจ หรือได้รับประโยชน์ตอบแทน โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

3) ผู้ใดขัดขวางไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในต่างประเทศ

ในแต่ละประเทศก็มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการทำธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ผู้วิจัยสามารถสรุปมาตรการของประเทศต่าง ๆ ซึ่งพอสังเขปได้ดังนี้

1. สาธารณรัฐเกาหลี

ในปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้ มีประชากรส่วนหนึ่งที่เล่นเกมออนไลน์แล้วเสพติด ซึ่งสาเหตุหลัก ๆ ก็มาจากการที่ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้มีการเปิดอย่างเสรี โดยประเทศเกาหลีใต้ มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุม และมาตรการในการสนับสนุนธุรกิจร้านเกมออนไลน์ พอสรุปได้ ดังนี้

ทางภาครัฐมีการสร้างศูนย์คลินิกเพื่อทำการรักษาและบำบัดเด็กที่ติดเกมออนไลน์โดย ที่ทางภาครัฐมีการขอความร่วมมือกับบริษัทผู้ผลิตเกมออนไลน์ ให้มีการสร้างคำแนะนำ

ทางภาครัฐเป็นผู้ลงทุนให้เกิดเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศเพื่อจะ ผลักดันให้ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ สามารถพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกี่ยวกับเกมออนไลน์ได้ โดยเฉพาะการกระตุ้นการใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และมีการเอื้อประโยชน์ให้นักพัฒนา สามารถสร้างเกมออนไลน์ได้มากขึ้น

ทางภาครัฐได้มีการสร้างกฎเพื่อส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมไอที เช่น พัฒนา บุคลากรให้เป็นนักพัฒนาเกมระดับมืออาชีพ มีการเปิดมหาวิทยาลัยไซเบอร์ ซึ่งเป็นสถาบันที่เปิดสอน ด้านการพัฒนาเกมออนไลน์โดยตรง

กฎหมายเกี่ยวกับเกมออนไลน์ของประเทศเกาหลีใต้ อนุญาตให้มีการซื้อขายไอเท็มในเกมออนไลน์ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และยังมีการเปิดเว็บไซต์ที่เป็นตลาดกลางซื้อขายไอเท็มในเกมออนไลน์ต่าง ๆ ด้วย

ทางภาครัฐมีการจัดเรตติ้งของเกมออนไลน์ที่นำเข้ามาในประเทศในแต่ละประเภทด้วย และมีการติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ผู้ปกครองสามารถกำหนดชั่วโมงในการเล่นเกมออนไลน์ให้กับบุตรได้

ทางภาครัฐมีการกำหนดให้ผู้เล่นเกมออนไลน์ต้องลงทะเบียนการใช้งาน คือต้องมีรหัสประจำตัวประชาชนเกาหลี หรือเรียกว่า KSSN เพื่อให้สามารถควบคุมและนำเสนอเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เล่นเกมออนไลน์ หากมีการลักลอบใช้รหัสประจำตัวประชาชนเกาหลี หรือ KSSN ของผู้อื่น จะมีความผิดตามกฎหมายของเกาหลีใต้ โดยมีบทลงโทษให้จำคุกไม่เกินสามปี ปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือประมาณสี่แสนบาทไทย

2. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

ประเทศจีนมีมาตรการควบคุมร้านเกมออนไลน์ และควบคุมเด็กและเยาวชนที่เข้าไปเล่นเกมร้านเกมออนไลน์อย่างจริงจัง อีกทั้งยังมีบทลงโทษผู้ปกครองที่ละเลยในการดูแลบุตรด้วย โดยประเทศจีนมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นอินเทอร์เน็ต และมีมาตรการในการควบคุมการให้บริการเล่นเกมออนไลน์ด้วย และมีการออกกฎหมายควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเล่นเกมออนไลน์ให้เข้มงวดขึ้น กล่าวคือ รัฐบาลจีนมีการสั่งปิดร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ หรือร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่บริการเกมออนไลน์ที่ยอมให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นเกมออนไลน์ที่มีเนื้อหารุนแรงและไม่เหมาะสม, รัฐบาลจีนมีคำสั่งให้เด็กที่จะเข้าไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องมีผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองคอยดูแลด้วย, รัฐบาลจีนมีคำสั่งห้ามเปิดร้านเกมออนไลน์ในเวลากลางคืนและให้เปิดบริการห่างจากโรงเรียนระดับประถมและโรงเรียนระดับอนุบาลไม่ต่ำกว่า 200 เมตร, รัฐบาลจีนมีการสร้างศูนย์บำบัดผู้ติดเกมออนไลน์ ซึ่งการออกกฎหมายควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นอินเทอร์เน็ตดังกล่าวเป็นผลมาจากมีผู้เสียชีวิตจากการแข่งขันเล่นเกมมาราธอนมาแล้ว และเป็นการง่ายที่จะมีการเข้าไปเล่นเกมออนไลน์แบบผิดกฎหมายได้ ทั้งที่บ้านส่วนตัวหรือตามมุมถนนต่าง ๆ โดยร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ที่ให้บริการเล่นเกมออนไลน์ในประเทศจีนจะเรียกกันว่า เน็ตบาร์ ซึ่งคนนิยมจะเข้าไปใช้บริการเป็นจำนวนมากในช่วงฤดูหนาว ทำให้ทางการเงินต้องลดจำนวนอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ดังกล่าว เพราะมีบางร้านที่มีการติดตั้งเกมที่ผิดกฎหมายไว้ ดังตัวอย่างในเส้นเงิน ดำรวจเข้าจับกุมร้านอินเทอร์เน็ตที่ผิดกฎหมายถึง 563 ร้าน และยังพบว่าในหนึ่งร้านมีพื้นที่แค่ 40 ตารางเมตร แต่มีคอมพิวเตอร์อยู่ถึง 30 เครื่องด้วยกัน ซึ่งทางการเงินได้เริ่มเข้มงวดกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้น (Ecommerce-magazine, ออนไลน์, 2551)

ประเทศจีนมีกฎหมายเรียกว่า “Administration of Business Sites of Internet Access Services” โดย The Ministry of Information Industry Order (2002) No. 363 of the State Council, September 29 2002 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมสถานที่ที่ให้บริการเล่นอินเทอร์เน็ต โดยกฎหมายดังกล่าวมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

กฎหมายฉบับนี้จะเรียกร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตว่า “Business Sites of Internet Access Services” กล่าวคือสถานที่ตั้งของธุรกิจที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต

การประกอบธุรกิจจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ จะรับผิดชอบในเรื่องการลงทะเบียนเพื่อขอใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจ ตามมาตรา 4

การขออนุญาตในการประกอบธุรกิจจะต้องเข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เช่น ต้องมีชื่อและสถานที่ประกอบธุรกิจที่แน่นอน, ภายในสถานที่ประกอบธุรกิจจะต้องมีระบบจัดการเสี่ยง และจะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัย, บริเวณภายในสถานที่ประกอบธุรกิจต้องมีพื้นที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ และจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคเป็นผู้ควบคุมดูแลด้วย ตามมาตรา 8

ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจจะต้องมีการติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับหน่วยงานของภาครัฐด้วย โดยเอกสารที่จะต้องยื่นขออนุญาตมีดังนี้ คำขออนุญาต, หนังสือรับรองหรือหนังสือค้ำประกัน, หนังสือการรับรองเครดิต และเอกสารสำคัญอื่น ๆ ตามกฎหมาย (ถ้ามี) โดยทางภาครัฐจะดำเนินการภายใน 20 วันทำการหลังจากได้รับหนังสือขออนุญาต ตามมาตรา 10, 11

หากมีการเปลี่ยนแปลง เช่นมีการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ภายในร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือมีการเปลี่ยนแปลงชื่อร้าน หรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดจากเดิมที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้ว จะต้องแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบด้วย ตามมาตรา 13

ห้ามผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตกระทำการใดไปในทางเสียหาย เช่นห้ามกระทำการใดโดยขัดแย้งกับกฎที่ออกใช้บังคับโดยกฎหมาย ห้ามกระทำการใดโดยลามก อนาจาร หรือเล่นการพนันหรือใช้ความรุนแรงยั่วยุที่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรม ห้ามกระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียหาย อับอาย เสียชื่อเสียงโดยละเมิดสิทธิตามกฎหมาย ตามมาตรา 14

ห้ามผู้ให้บริการและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดำเนินการใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ความปลอดภัยเกี่ยวกับข้อมูลหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น ผลิตหรือแพร่กระจายไวรัส ซึ่งเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายระหว่างประเทศ, การล่อลวงเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลหรือทำลายการทำงานต่าง ๆ ของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์อย่างผิดกฎหมาย, การกระทำอื่น ๆ ถูกห้ามโดยกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับ ตามมาตรา 15

ห้ามผู้ให้บริการและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าไปเล่นเกมออนไลน์เพื่อการพนัน ตามมาตรา 18

หากผู้ให้บริการตรวจสอบพบสิ่งผิดปกติหรือสิ่งที่กระทำการโดยผิดกฎหมายจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการจะต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐแผนกความมั่นคงและความปลอดภัย ตามมาตรา 19

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องแขวนป้ายประกาศใบอนุญาตในการให้บริการ และป้ายเตือนภายในร้านที่ให้บริการ ตามมาตรา 20

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องตรวจสอบ และลงทะเบียนบัตรประชาชน หรือใบอนุญาตอื่น ๆ ของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต และควรบันทึกความสัมพันธ์ของข้อมูลการลงทะเบียนและบันทึกข้อมูลสำรองไว้อย่างน้อย 60 วัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ และการลงทะเบียนหรือบันทึกข้อมูลจะต้องไม่มีการแก้ไขหรือลบ ตามมาตรา 23

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคารพต่อความปลอดภัยของข้อมูลและความปลอดภัยของสาธารณะในการควบคุมเพลิง โดยจะต้องสังเกตความผิดปกติภายในร้านด้วย เช่น ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องห้ามมิให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจุดไฟ หือสูบบุหรี่ หรือ

เก็บสิ่งของที่เป็นวัสดุไวไฟ หรือนำสิ่งของที่สามารถระเบิดได้เข้ามาภายในร้าน โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องแขวนป้ายห้ามสูบบุหรี่ภายในร้านด้วย ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตห้ามสร้างประตูที่ตายตัวที่เป็นการปิดกั้นทางออกของประตู, ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตต้องไม่ปิดกั้นหรือล็อกประตูและหน้าต่างทุกบานที่จะใช้เป็นช่องทางในการหลบหนี หรือประตูฉุกเฉิน ห้ามผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหยุดการใช้งานเครื่องมือรักษาความปลอดภัยทางเทคนิคโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา 24

ประเทศจีนจะมีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก แต่การใช้กฎหมายบังคับประชากรในประเทศนั้นกลับประสบความสำเร็จ เพราะมีมาตรการในการควบคุมที่ชัดเจน มีการกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ หรือตัวองค์กร หรือตัวสถาบันที่มีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจน และตัวกฎหมายที่ใช้บังคับนั้นมีการกำหนดกฎเกณฑ์และเงื่อนไขครบถ้วน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องมาตรการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์ เป็นการดำเนินงานการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในเชิงคุณภาพ โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สังเคราะห์เนื้อหา (Synthesis) และสรุป ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยค้นคว้าจากหนังสือ บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมตลอดถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ พ.ศ. 2552 และกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (2549) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2530 พร้อมกับได้นำข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพปัจจุบันนำมาศึกษาวิเคราะห์ โดยนำเสนอในลักษณะแบบพรรณนา (Descriptive Analysis)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้มีเครื่องมือในการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศไทยเป็นหลัก อีกทั้งยังได้สัมภาษณ์ผู้ที่อยู่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้ได้มีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และเจ้าของธุรกิจร้านเกมออนไลน์ จำนวน 4 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ 1. เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ คือ การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง และ 2. เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ คือ การศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ และการติดเกมของเด็กและเยาวชน โดยในการศึกษาข้อมูลทางด้านเอกสารนั้นได้เก็บรวบรวมจากห้องสมุด และข้อมูลทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ ตามประเด็นที่ค้น และนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Synthesis) จากการสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามประเด็นที่ศึกษา นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาการควบคุมการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีการเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จึงทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นหัวใจหลักของเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงส่งผลให้เกิดธุรกิจร้านเกมออนไลน์ขึ้นอย่างมากมาทุกตรอกซอกซอย เมื่อมีผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์เป็นจำนวนมากเกิดขึ้นในประเทศไทย ก็ย่อมมีผู้ประกอบการบางรายที่เห็นผลประโยชน์ทางด้านการค้าเป็นใหญ่โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมและสิ่งที่สำคัญการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ ในปัจจุบันนี้ยังไม่ได้มีกฎหมายใช้บังคับกับธุรกิจ ร้านเกมออนไลน์โดยตรงแต่จะมีบทกฎหมายที่อยู่ในกฎหมายหรือ พรบ. หลายฉบับ ซึ่งไม่ได้มีกฎหมายฉบับใดที่ระบุได้อย่างชัดเจนโดยตรง จึงก่อให้เกิดผลการใช้บังคับกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้อย่างมีระบบและมีมาตรฐาน เมื่อไม่มีกฎหมายโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนั้นในการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์จึงมีปัญหาที่จะต้องทำการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์

ในปัจจุบันเกมออนไลน์ได้มีจำนวนมากมาหลายประเภทที่มีความแตกต่างกัน จึงเป็นเหตุให้เกมออนไลน์มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับผู้เล่นเพราะผู้เล่นจะมีอายุส่วนมากเป็นเด็กและเยาวชนจึงเป็นเรื่องที่ยากที่จะควบคุมประเภทของเกม ว่าเกมใดจะเหมาะสมกับผู้เล่นคนใดเนื่องจากผู้ที่ดำเนินธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะมุ่งแต่ผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยไม่ได้คำนึงถึงอายุของผู้ใช้บริการว่าเหมาะสมกับเกมประเภทที่ใช้เล่นหรือไม่ และภายหลังจากที่ผู้ใช้บริการเล่นเกมดังกล่าวแล้วก็จะเกิดผลกระทบกับผู้เล่นเกมออนไลน์ที่นำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไปปฏิบัติตามเนื้อหาของเกมประเภทที่มีเนื้อหารุนแรงหรือในเกมประเภทที่สื่อไปทางลามกอนาจารจึงเป็นเหตุให้ก่อให้เกิดอาชญากรรมขึ้นในสังคมไทย ดังนั้นจำเป็นจะต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของเกมแต่ละเกมว่าเหมาะสมเพียงใด

แต่ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่ได้มีหลักเกณฑ์หรือมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดระดับความรุนแรงของเนื้อหาเกมออนไลน์ ดังนั้นประเทศไทยจึงมักเกิดปัญหากับผู้เล่นเกมออนไลน์ที่มีพฤติกรรมแปลก ๆ เลียนแบบเกมที่ตนเล่น ดังนั้นปัญหาดังกล่าวหากผู้บริหารประเทศไม่ให้ความสำคัญในการจัดระดับความรุนแรงของเกมก็จะก่อให้เกิดปัญหาตามมา ในภายหลังเมื่อเด็กหรือเยาวชนที่เล่นเกมออนไลน์ดังกล่าวเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นจึงมีคำถามว่าในปัจจุบันนี้ประเทศไทยควรจะมีมาตรการในการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ที่เล่นในประเทศไทยหรือไม่เพียงใด โดยผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเป็นมาในการจัดระดับความรุนแรงก็จะพบว่าในอดีตได้มีหน่วยงานของรัฐคือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เคยมีแนวคิดที่จะดำเนินการคัดกรองจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ในประเทศไทยว่าเกมประเภทใดเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนหรือไม่

1.1 การจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ในประเทศไทย

โดยการทดลองจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์หรือที่เรียกว่า จัดเรตติ้ง (Rating) ซึ่งเป็นแนวทางกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้นำเอามาทดลองใช้เป็นต้นแบบในเบื้องต้นโดยได้มีการออกแบบทดลองจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ไว้สองลักษณะได้แก่

1.1.1 การจัดทำป้ายจัดระดับความเหมาะสมตามอายุของผู้เล่น โดยทำการจัดทำป้ายจัดระดับความเหมาะสมของผู้ใช้บริการที่เล่นเกมซึ่งได้มีการทดลองแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ (ไอซีที ออนไลน์, 2550)

1. อายุ 3⁺ หมายถึงอายุมากกว่า 3 ปี ขึ้นไป
2. อายุ 6⁺ หมายถึงอายุมากกว่า 6 ปีขึ้นไป
3. อายุ 12⁺ หมายถึงอายุ 12 ปี ขึ้นไป
4. อายุ 18⁺ หมายถึงอายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไป

1.1.2 การทำป้ายเตือนความรุนแรงตามประเภทของเนื้อหา โดยได้มีการกำหนดเนื้อหาในเกมว่าเหมาะสมกับผู้เล่นหรือไม่โดยมีข้อความกำกับเนื้อหาคู่ไปกับการทำป้ายจัดระดับความเหมาะสมตามอายุซึ่งจะมีการเตือนถึงความรุนแรงของเกมประเภทนั้น โดยแบ่งเป็น 7 ประเภท ได้แก่ (ไอซีที ออนไลน์, 2550)

1. เนื้อหาความรุนแรง
2. เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ
3. เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก
4. เนื้อหาน่ากลัว
5. เนื้อหาเกี่ยวกับการพนัน
6. เนื้อหาการใช้ภาษาไม่เหมาะสม
7. เนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด

แต่การทดลองของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน 2 ลักษณะดังกล่าว นั้น อยู่ในขั้นทดลองเท่านั้นยังไม่อาจเห็นผลการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ที่เป็นผลได้อย่างชัดเจนและมาตรฐานเพียงพอ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงไม่สามารถนำหลักเกณฑ์การทดลองจัดเรตติ้ง 2 ลักษณะดังกล่าวมาบังคับใช้ได้เหมาะสม ดังนั้นจึงเป็นผลให้ผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์จำนวนมากไม่ได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับการทดลองจัดเรตติ้งมาปฏิบัติตาม และต่อมาก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ความรับผิดชอบในเรื่องของการควบคุมธุรกิจร้านเกมออนไลน์จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเป็นกระทรวงวัฒนธรรมในปัจจุบัน จึงเป็นเหตุให้แนวความคิดที่ทดลองจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ได้ถูกเก็บไว้ไม่นำมาพิจารณาอีกต่อไป ประกอบกับก็ไม่มีหน่วยงานราชการใดเข้ามารับผิดชอบจัดทำการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ ดังนั้นปัญหาเกี่ยวกับผู้เล่นเกมออนไลน์ในปัจจุบันที่เป็นเด็กและเยาวชนก็ยังคงสะสมมาจนทุกวันนี้

1.2 การจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ในต่างประเทศ

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบเกี่ยวกับจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์จึงเป็นผลให้พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนได้เลียนแบบพฤติกรรมเกมออนไลน์มากยิ่งขึ้น แต่ในต่างประเทศได้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ดังนี้

1.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา มีองค์กรอิสระที่จัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ที่เรียกว่า Entertainment Software Rating Board หรือที่เรียกโดยย่อว่า ESRB โดยใน

ปี ค.ศ. 1994 องค์กร ESRB ได้มีการรวมตัวก่อตั้งขึ้นโดยมีหน้าที่ในการจัดทำและกำหนดเรตติ้งของเกมแต่ละเกมก่อนที่จะนำมาเผยแพร่และวางจำหน่ายซึ่งองค์กร ESRB เป็นองค์กรที่มีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมากเพราะจะให้ความสำคัญในการเข้มงวดต่อการจัดระดับความรุนแรงของเกมทุกเกมที่วางจำหน่าย ในกรณีที่มีการวางจำหน่ายเกมที่ไม่ได้กำหนดหรือจัดเรตติ้งเอาไว้ จะถือว่าผู้ที่จำหน่ายประเภะนั้นมีความผิดตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นในการจัดทำและกำหนดเรตติ้งซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหาของเกมประเภทยังจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองในการตัดสินใจซื้อเกมให้กับบุตรหลานได้อย่างง่ายดาย องค์กร ESRB ได้มีการแบ่งการจัดเรตติ้งเกมออนไลน์เป็น 2 ส่วนคือ 1. สัญลักษณ์เรตติ้ง 2. คำอธิบายเนื้อหาในส่วนของสัญลักษณ์เรตติ้งที่เป็นสิ่งระบุอายุของผู้เล่นนั้นได้จัดแบ่งเป็น 7 ระดับดังนี้ (ESRB ออนไลน์, 2552)

1. (EC: Early Childhood) เป็นเกมที่เน้นเนื้อหาไม่รุนแรงและเล่นได้อย่างเรียบง่าย เหมาะสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 3 – 6 ปี
2. (E: Everyone) เป็นเกมที่เริ่มมีความรุนแรงแบบอ่อน ๆ เหมาะสำหรับเด็กที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป
3. (E 10+: Everyone 10+) ได้แก่เกมที่เริ่มมีความรุนแรงและมีการใช้ภาษาที่สูงขึ้น เหมาะสำหรับเด็กอายุ 10 ปีขึ้นไป
4. (T: TEEN) ได้แก่เกมที่เริ่มมีเลือด เหล้า และบุหรี่เหมาะสำหรับเด็กอายุ 13 ปีขึ้นไป
5. (M: Mature) ได้แก่เกมที่เริ่มมีความรุนแรงที่สูงขึ้น มีการใช้ยาเสพติดและมีเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้องเหมาะสำหรับเด็กอายุ 17 ปีขึ้นไป
6. (AO: Adult Only) ได้แก่เกมที่มีความรุนแรงสูงและเกี่ยวกับเรื่องเพศที่รุนแรง เหมาะสำหรับผู้ใหญ่
7. (RP: Rating Pending) เป็นเกมที่ยังไม่ได้มีการจัดลำดับเนื่องจากยังไม่สามารถพิจารณาจัดลำดับได้

ดังนั้นในการจัดแบ่งระดับเกมตามอายุของผู้เล่นทั้ง 7 ระดับ ข้างต้นนั้นก็เป็นการบังคับให้ผู้ที่เป็นผู้ผลิตเกมออนไลน์ได้แสดงถึงสัญลักษณ์ของการจัดระดับของเกมตามอายุไว้ที่บนกล่องเกมเพื่อให้ผู้ซื้อเกมได้สามารถตรวจสอบได้ ดังนั้นผู้เล่นเกมออนไลน์ที่จะเล่นเกมในระดับต่าง ๆ จะต้องพิจารณาถึงตนเองว่าเหมาะสมกับอายุในปัจจุบันหรือไม่และการพิจารณาสัญลักษณ์การกำหนดเรตติ้งทั้ง 7 ระดับนั้นจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาของเกมดังกล่าวควบคู่กันไปด้วย เพราะคำอธิบายเนื้อหาของเกมนั้นจะเป็นสิ่งที่บอกถึงองค์ประกอบในการเล่นเกมนั้นว่ามีเนื้อหาในเกมเป็นอย่างไร ดังนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงเป็นที่ยอมรับทั่วโลกถึงการจัดระดับอายุและคำอธิบายเนื้อหาของประเภทเกมได้อย่างเหมาะสมและชัดเจนจึงเป็นผลให้การจัดเรตติ้งตามระบบขององค์กร ESRB มีประสิทธิภาพ

1.2.2 ประเทศญี่ปุ่นนับเป็นประเทศที่ได้ถือว่ามีการจัดเรตติ้งของเกมออนไลน์ โดยองค์กรที่มีหน้าที่ในการจัดเรตติ้งดังกล่าวคือ Computer Entertainment Rating Organization หรือที่เรียกโดยย่อว่า CERO ได้มีการจัดระบบเรตติ้งโดยได้มีการแบ่งเรตติ้งเป็น 4 ระดับ และระดับ Z ในการทำธุรกิจขายเกมให้กับ ผู้เล่น (CERO,ออนไลน์,๒๕๕๒) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. (CERO Rating A) หมายถึง เกมที่จะขายให้แก่ผู้เล่นทุกเพศทุกวัย
2. (CERO Rating B) หมายถึง เกมที่จะขายให้แก่ผู้เล่นที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป
3. (CERO Rating C) หมายถึง เกมที่จะขายให้แก่ผู้เล่นที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป

4. (CERO Rating D) หมายถึง เกมที่จะขายให้แก่ผู้เล่นที่มีอายุ 17 ปีขึ้นไป
5. (CERO Rating Z) หมายถึง เกมที่จะขายให้แก่ผู้เล่นที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

ในประเทศญี่ปุ่นได้มีการจัดเรตติ้งของเกมออนไลน์ที่เหมือนกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้มีการแบ่งระดับอายุของผู้เล่นเกมประเภทของเกมแต่ละอย่างและการจัดเรตติ้งของประเทศญี่ปุ่นก็ประสบความสำเร็จได้อย่างดีเยี่ยม จากการศึกษาวิจัยจึงพบได้ว่าการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์ในต่างประเทศคือประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่นนั้นได้มีองค์กร ESRB และองค์กร CERO เป็นแกนหลักในการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์โดยได้สามารถแบ่งอายุของผู้เล่นเกมให้เหมาะสมกับประเภทของเกมออนไลน์ในแต่ละเกมเพราะประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนที่จะเข้าไปเล่นเกมออนไลน์จึงได้ให้ความสำคัญและเข้มงวดเป็นอย่างสูง โดยองค์กรดังกล่าวได้ทำการตรวจสอบเนื้อหาของเกมทุกเกมที่จะนำออกให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามาเล่นเกมออนไลน์ อีกทั้งยังได้มีการระบุคำบรรยายเนื้อหาของเกมไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้ปกครองได้ตรวจสอบในเบื้องต้นว่าจะนำเกมดังกล่าวมาให้เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นลูกหลานได้เล่นหรือไม่ เมื่อมองถึงองค์กรในต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นมาแล้วจะเห็นว่าองค์กรดังกล่าวเป็นองค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐแต่เป็นองค์กรอิสระ การทำงานขององค์กรดังกล่าวได้ทำอย่างมีประสิทธิภาพจึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาที่จะกระทบต่อเด็กและเยาวชน ดังนั้นหากประเทศไทยจะมีการดำเนินการจัดระดับความรุนแรงของเกมออนไลน์เพื่อให้เหมาะสมกับ ผู้เล่นโดยให้มีมาตรฐานในระดับเดียวกับต่างประเทศก็จะเป็นการแก้ปัญหาของเกมออนไลน์ที่มีเนื้อหา ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนได้

สรุปได้ว่าหากประเทศไทยยังไม่ได้มีการจัดระดับความรุนแรงของ เกมออนไลน์ขึ้นมา ก็จะมีผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาในภายหลังกับเด็กและเยาวชนของชาติและจะเป็นปัญหาในสังคมต่อไป

2. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบกิจการ

ในปัจจุบันประเทศไทยจะมีธุรกิจร้านเกมออนไลน์เพิ่มมากขึ้นทุกวันอันมีผลมาจากเด็กและเยาวชนที่หลงใหลมาอยู่กับเกมออนไลน์จึงทำให้มีบุคคลที่เห็นแก่เงินทองเป็นสำคัญจึงได้มีการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ทุกรอกขอขอย ทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากเข้าไปเล่นเกมออนไลน์และติดเกมดังกล่าวมากยิ่งขึ้นจึงก่อให้เกิดปัญหาเรื่องเด็กและเยาวชนไม่สนใจการเรียนและเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ขึ้นมาในภายหลัง ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์มักจะมองถึงผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นใหญ่โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ดังนั้นจึงได้มีการนำเกมออนไลน์ต่างประเทศที่ไม่เหมาะสม มีเนื้อหาที่ผิดศีลธรรมอันดีมาให้บริการแก่เด็กและเยาวชน ดังนั้นประเทศไทยในส่วนของภาครัฐจึงได้มองเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการกำหนดมาตรการในการควบคุมผู้ประกอบการและผู้เล่นเกมออนไลน์ขึ้นมา ซึ่งได้มีการจำกัดเวลาในการเข้าใช้บริการของเด็กและเยาวชนนับว่าเป็นการกำหนดมาตรการในการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ โดยภาครัฐได้มีมาตรการในการควบคุมในเรื่องของการขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่ผู้มีความประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าว จะต้องไปดำเนินการจดทะเบียนประกอบธุรกิจประเภทร้านเกมออนไลน์เป็นพาณิชย์กิจที่กฎหมายกำหนดให้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการดังกล่าวที่มีความเห็นแก่ตัวไม่ไปดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์จึงได้มีการลักลอบเปิดร้านธุรกิจเกมออนไลน์ โดยที่ตนเองไม่มีใบอนุญาต ดังนั้นประเทศไทยจึงได้มีกฎหมายที่เข้มงวดเพื่อให้

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะต้องดำเนินการจดทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 และพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่มีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบกิจการ โดยเฉพาะทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ได้กำหนดไว้ว่า กิจการต่าง ๆ ที่เป็นพาณิชย์กิจไว้ในมาตรา 6 ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจดังกล่าวต้องไปดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์เพื่อประกอบพาณิชย์กิจซึ่งธุรกิจร้านเกมออนไลน์ก็ถือว่าเป็นกิจการอื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกาที่กระทรวงพาณิชย์ได้มีการประกาศของกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 ได้กำหนดเอาไว้ให้กิจการประเภทการให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ตและกิจการประเภทการให้บริการเครื่องเล่นเกมเป็นพาณิชย์กิจตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ประกอบกับประกาศกระทรวงพาณิชย์กำหนดให้การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ตและการให้บริการเครื่องเล่นเกมเป็นพาณิชย์กิจแล้ว ทำให้ผู้ที่จะเปิดธุรกิจร้านเกมออนไลน์กลายเป็นธุรกิจที่จะต้องดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ เพราะฉะนั้นผู้ประกอบการพาณิชย์กิจจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์ โดยกฎหมายกำหนดความหมายของผู้ประกอบพาณิชย์ไว้ในมาตรา 5 (4) แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ที่ระบุว่า “ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจหมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจเป็นอาชีพปกติและให้หมายความรวมถึงผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีจำกัดความรับผิดชอบ กรรมการหรือผู้จัดการด้วย” ดังนั้นผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจะต้องดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลและทราบหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจ จึงเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ประกอบกับประกาศของกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 นั้นได้ระบุให้ผู้ที่จะประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะต้องจดทะเบียนนั้นก็เพื่อที่จะทราบถึงสถิติและหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกต้องเท่านั้น แต่ไม่ได้มีเจตนาที่จะมุ่งหมายที่จะควบคุมดูแลธุรกิจร้านเกมออนไลน์แต่อย่างใด

ในส่วนของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดความหมายของคำว่า “วีดิทัศน์” ไว้ในมาตรา 4 ว่า “วีดิทัศน์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพหรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบหรือหรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดกฎกระทรวง” จะเห็นได้ว่าคำว่าวีดิทัศน์ตามมาตรา 4 นั้น ได้ครอบคลุมถึงธุรกิจร้านเกมออนไลน์ด้วยเพราะคำว่าเกมออนไลน์นั้น เป็นวัสดุที่มีภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างชัดเจนต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น จึงสรุปได้ว่าธุรกิจร้านเกมออนไลน์จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ได้ให้คำนิยามของคำว่า “ร้านวีดิทัศน์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวีดิทัศน์” ดังนั้นคำว่าร้านวีดิทัศน์จึงได้ครอบคลุมถึงธุรกิจร้านเกมออนไลน์ด้วย ในทางปฏิบัติในการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ตามความหมายของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 นั้นจะต้องทำการขอใบอนุญาตในการประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ตามมาตรา 53 วรรค 1 ที่ระบุว่า “ห้ามผู้ใดจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์โดยทำธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน” ดังนั้นหากบุคคลใดมีความประสงค์จะเปิดร้านเกมออนไลน์ให้กับบุคคลภายนอกได้เข้ามาใช้บริการโดยมีการคิดค่าบริการก็ถือว่าเป็นร้านเกมออนไลน์ที่ได้รับผลตอบแทนจึงจำเป็นต้องไปดำเนินการรับใบอนุญาตจากนายทะเบียนก่อนโดยมีคุณสมบัติของผู้ที่ขออนุญาตประกอบกิจการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 39

ซึ่งจะระบุถึงคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตประกอบกิจการและมาตรา 57 ก็ให้นำมาตรา 39 มาใช้บังคับแก่การประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์โดยอนุโลม เมื่อผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ได้ดำเนินการขอใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการครบถ้วนเรียบร้อยแล้วจะต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายในเอกสารที่ประกอบการนั้นและใบอนุญาตจะมีอายุ 5 ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ในกรณีที่ใบอนุญาตหมดอายุก็สามารถต่อใบอนุญาตนั้นได้ แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังมียุทธศาสตร์ประกอบกิจการร้านเกมออนไลน์ที่ไม่ได้ดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการและไม่ต่อใบอนุญาตเป็นจำนวนมากจึงถือได้ว่าบุคคลเหล่านั้นไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย

เมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และประกาศของกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 ที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์นั้นไม่ได้มีกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งระบุไว้โดยเฉพาะเจาะจง แต่จะเป็นกฎหมายที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติหรือประกาศดังกล่าวและกฎหมายที่ระบุไว้นั้น ก็ได้ได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการบังคับหรือควบคุมผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์โดยตรง จึงมีปัญหามาว่าผู้ที่บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์จะนำกฎหมายฉบับใดมาดำเนินการตรวจสอบกับผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ และจะมีหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ

ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความเห็นว่าควรจะมีกฎหมายที่เป็นการเฉพาะ เจาะจงโดยตรงเกี่ยวกับการบังคับผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์เพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากกับผู้ที่มีอำนาจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงว่าบุคคลใดจะเป็นผู้มีอำนาจในการตรวจสอบ แต่ปัจจุบันนี้ก็ยังไม่มีความหมายเกี่ยวกับผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์โดยตรงขึ้นมา

3. ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์

การประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ในปัจจุบันได้มีการแพร่หลายเป็นจำนวนมากและจะมีอยู่แทบทุกถนน เนื่องจากมีเด็กและเยาวชนให้ความสนใจที่จะเล่นเกมออนไลน์เป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้นทุกวันและร้านเกมออนไลน์ก็ได้กลายกลายเป็นสถานที่ที่เด็กและเยาวชนได้มารวมตัวมาสนุกสนานได้ง่ายเนื่องจากสถานที่ดังกล่าวที่เด็กและเยาวชนหากมีเงินเพียงเล็กน้อยก็สามารถเข้าไปใช้บริการได้ สาเหตุที่เด็กและเยาวชนเข้าไปรวมตัวกันที่ร้านธุรกิจเกมออนไลน์เนื่องจากการเล่นเกมออนไลน์นั้นจะต้องเล่นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการพูดคุยหรือเล่นเกมร่วมกันได้หลายคน มีการติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งจะเป็นการสะดวกรวดเร็วและทันสมัย การที่อินเทอร์เน็ตแพร่หลายในทุกจุดของประเทศนั้นก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียควบคู่กันไป แต่ถ้ามองในเหตุการณ์ปัจจุบันแล้วก็จะเห็นได้ว่าในร้านที่ติดเกมออนไลน์ที่มีระบบอินเทอร์เน็ตนั้นมักจะเห็นเฉพาะเด็กและเยาวชนหรือวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่ที่เข้าไปใช้บริการ จึงอาจจะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังของสังคมไทย ดังนั้นการเล่นเกมออนไลน์มักจะเป็นเด็กและเยาวชนเล่นเกมกัน โดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาที่เล่นเพราะเกมออนไลน์นั้นจะทำให้เด็กและเยาวชนมีความสุขเพลิดเพลินตลอดเวลา เด็กและเยาวชนจึงเกิดความต้องการที่จะเล่นเกมออนไลน์เพราะหากว่าเด็กและเยาวชนคนใดที่ไม่ได้เล่นเกมออนไลน์ก็จะทำให้ไม่สามารถพูดคุยหรือเข้าสังคมของกลุ่มเด็กและเยาวชนได้ ดังนั้นเด็กและเยาวชนจำเป็นจะต้องปรับตัวที่จะต้องเข้าไปร่วมเล่นเกมออนไลน์ โดยพฤติการณ์ของเด็กที่เล่นเกมออนไลน์นั้นมักจะเล่นเกมออนไลน์เป็นระยะเวลายาวนาน

เนื่องจากมีความรู้สึกที่สนุกเพลิดเพลินในการเล่นเกมนี้อย่างมาก อีกทั้งในการเล่นเกมนี้อย่างน้อย ผู้เล่นเกมจะต้องมีการที่จะชนะจึงทำให้เด็กและเยาวชนจึงไม่สามารถควบคุมเวลาในการเล่นได้ และเกมออนไลน์ยังสามารถตอบสนองทางด้านจิตใจให้รู้สึกว่าได้เล่นและเยาวชนที่เล่นนั้นจะมีความสุขสนุกสนาน ดังนั้นหากสังคมยังปล่อยปละละเลยให้เด็กและเยาวชนเล่นเกมออนไลน์โดยที่ไม่มีการควบคุมระยะเวลาในการเล่น หรือควบคุมประเภทของเกมแล้ว ก็จะทำให้เด็กและเยาวชนในอนาคตเป็นปัญหาในสังคมต่อไป เพราะผลกระทบที่เด็กและเยาวชนเล่นเกมจนติดนั้นจะกลายเป็นปัญหาสังคมได้

ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาว่า จะมีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดที่จะสามารถควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์ที่มีวุฒิภาวะยังเป็นเด็กและเยาวชนในการเข้าไปใช้บริการในร้านธุรกิจเกมออนไลน์ โดยผู้วิจัยได้พิจารณาถึงกฎหมายต่าง ๆ ของประเทศไทยแล้วเห็นได้ว่า ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนคือพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 95 ก, 2546, น.1) และยังมีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (คณะกรรมการการด้านสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ, 2532, น. 7) ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้ให้คำนิยามความหมายของคำว่า เด็ก ในมาตรา 4 ว่า “เด็ก หมายความว่า บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส” ส่วนอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กก็ยังได้ให้ความหมายของคำว่า เด็ก ในข้อที่ 1 ว่า “เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านี้ตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น” เมื่อพิจารณาถึงคำนิยามที่เกี่ยวกับเด็กแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายได้กำหนดถึงเกณฑ์อายุของเด็กไว้ว่าจะต้องไม่มีอายุเกิน 18 ปี สาเหตุที่กฎหมายได้ระบุเอาไว้เช่นนั้นเนื่องจากถือว่าเด็กเป็นวัยที่ยังไม่มีความรู้สึกนึกคิดจึงง่ายต่อการชักจูงไปในทางที่ไม่ดี และถ้าหากเด็กได้รับการเรียนรู้หรือรับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ดีก็จะซึมซับถึงพฤติกรรมดังกล่าวแล้วจะนำไปลอกเลียนได้ เช่นหากเด็กเล่นเกมประเภทที่มีเนื้อหารุนแรงเกี่ยวกับการต่อสู้หรือการทำสงครามก็จะทำให้เด็กผู้นั้นมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวชอบความรุนแรง

แต่ในส่วนของประเทศของเกมนั้นปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายหรือมีสิ่งใดที่เป็นการควบคุมประเภทของเกมว่าเด็กจะเล่นเกมประเภทใดได้บ้าง ดังนั้นเด็กและเยาวชนจึงสามารถที่จะเล่นเกมทุกประเภทได้ตามที่ตนเองสนใจ จึงส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่จะเลียนแบบเกม แต่ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับใดที่สามารถควบคุมถึงประเภทของเกมออนไลน์และควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์ที่เป็นเด็กและเยาวชนโดยตรง แต่คณะผู้ศึกษาวิจัยก็เห็นสมควรว่าหากจะนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกอบกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มาปรับใช้กับสถานการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวกับเรื่อง การปฏิบัติต่อเด็กนั้นก็เห็นว่าน่าจะนำมาใช้ได้ เพราะการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนนั้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้ปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามมาตรา 22 และตามมาตรา 23 ผู้ปกครองจะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กให้อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น และในส่วนของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในข้อที่ 3 ก็ได้กำหนดว่าการกระทำทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็ก ไม่ว่าจะทำโดยสถาบันสังคมสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ศาสนา วัฒนธรรม หน่วยงานฝ่ายบริหาร หรือองค์กรนิติบัญญัติ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่จะต้องนำมาคำนึงเป็นอันดับแรก ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าผู้ปกครองหรือผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแลเด็กจะต้องปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงประโยชน์อันสูงสุด โดยผู้ปกครองจะต้องอบรมสั่งสอนเด็กตามที่เห็นสมควร หากผู้ปกครองได้ปล่อยปละละเลย ไม่เอาใจใส่ต่อเด็กที่อยู่ในความดูแลหรือความปกครองของตน

โดยการปล่อยให้เด็กเข้าไปเล่นเกมออนไลน์ตามอำเภอใจผู้ปกครองท่านนั้นก็มีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ดังนั้นโดยสรุปแล้วผู้ปกครองที่มีหน้าที่ดูแลเด็กและเยาวชนจะต้องมีหน้าที่สำคัญในการดูแลเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความปกครองของตนไม่ให้เล่นเกมออนไลน์เกินกว่าความเหมาะสม แต่ในส่วนของผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์นั้นก็ถือว่าเป็นต้นเหตุที่ก่อให้เกิดเด็กและเยาวชนเข้าไปใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ของตน หากผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์ขาดความรับผิดชอบมุ่งแต่จะหาผลประโยชน์ให้กับตนเองโดยไม่ใส่ใจหรือไม่ตรวจสอบประเภทของเกม ตลอดจนเนื้อหาของเกมว่าเก๋มดังกล่าวมีระดับความรุนแรงมากน้อยเพียงใดหรือมีเนื้อหาที่เหมาะสมหรือไม่ ผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์ก็ย่อมจะต้องมีความผิดเพราะตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) ได้บัญญัติเอาไว้ว่า “ภายใต้บังคับ บทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้ (3) บังคับ ชู่ เชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำความผิด” หากผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์มีพฤติการณ์ดังกล่าว โดยไม่ได้ตรวจสอบถึงอายุของผู้เข้ามาใช้บริการหรือตรวจสอบผู้เล่นเกมออนไลน์ว่าเล่นเกมเหมาะสมกับวัยหรือไม่ ผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์ก็ย่อมจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (3) และเมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ก็ได้ให้ความหมายของคำว่า “เด็กที่เสี่ยงต่อ การกระทำความผิดหมายความว่า เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร เด็กที่ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำความผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปทางเสียหาย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” เมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เกี่ยวกับความหมายของเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดแล้วจะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์หากมีการส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กที่ประพฤติตนที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดเล่นเกมออนไลน์เกินกว่า 3 ชั่วโมง หรือเล่นเกมออนไลน์ในเวลาเรียน หรือเล่นเกมที่ไม่เหมาะสม ผู้ประกอบการกิจการเกมออนไลน์ก็ย่อมจะต้องมีความผิดในฐานะเป็นผู้ที่ส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนที่ไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด ซึ่งกฎหมายก็ได้มีการกำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือนหรือปรับไม่เกิน 30,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

แต่ในส่วนของการควบคุมประเภทของเกมออนไลน์นั้น ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายหรือมีมาตรการใด ๆ ที่จะออกมาควบคุมประเภทของเกมออนไลน์ว่าเก๋มดังกล่าวเด็กและเยาวชนจะสามารถเล่นได้หรือไม่ ซึ่งจะผิดกับประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีการกำหนดรายชื่อของเก๋มอันตรายเอาไว้ว่าเก๋มดังกล่าวเสี่ยงต่ออันตรายควรหลีกเลี่ยงให้เด็กและเยาวชนเล่นหรือไม่ เพราะเก๋มบางเก๋มจะเป็นเก๋มจำพวกที่มีการต่อสู้กันอย่างรุนแรง เป็นการแข่งขันกันเป็นอาชญากรมีการปล้น ช่า ช่มชืน ซึ่งได้มีการแพร่หลายเก๋มดังกล่าวออกไปให้ผู้เล่นได้เล่นเกมดังกล่าว หากเด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นเกมดังกล่าวก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นในอนาคต แต่เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยนั้นไม่มีการควบคุมประเภทของเกมออนไลน์ที่จะจำกัดให้เด็กและเยาวชนเล่น จึงเป็นการยากที่จะตรวจสอบประเภทของเกมออนไลน์ว่าเก๋มดังกล่าวจะเหมาะสมหรือไม่ เพราะเก๋มบางเก๋มเมื่อเด็กหรือเยาวชนได้เล่นแล้วก็ได้ไปก่อเหตุขึ้นในภายหลังเป็นการลอกเลียนพฤติกรรมของเก๋มออนไลน์ ดังนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้มีการกำหนดจัดอันดับเก๋มอันตรายเอาไว้ให้ผู้เล่นว่าผู้เล่นจะสามารถเล่นเกมดังกล่าวได้หรือไม่ ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการทรวนวัฒนธรรมเป็นผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบเนื้อหาของเก๋มออนไลน์ที่เข้ามาเผยแพร่หรือสามารถนำเข้ามาเล่นได้ภายในประเทศไทย แต่ดูเหมือนว่าการตรวจสอบเนื้อหาของเก๋มออนไลน์หรือประเภทของเกมออนไลน์นั้น ยังไม่มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลเท่าที่ควรเพราะไม่มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

เพียงพอ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนไทยยังสามารถเข้าไปเล่นเกมออนไลน์ประเภทดังกล่าวได้ ภายในร้านเกมออนไลน์ที่มีอยู่ทั่วไป การที่ผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์มิได้ให้ความสนใจในการควบคุมหรือตรวจสอบประเภทของเกมออนไลน์ตามความเหมาะสมว่าเกมดังกล่าวจะเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนหรือไม่ เพราะผู้ประกอบการดังกล่าวมุ่งแต่จะหาผลกำไรจากเด็กและเยาวชน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจในการตรวจสอบหรือควบคุมประเภทของเกมออนไลน์ก็ไม่ได้ทำการตรวจสอบอย่างเข้มงวดและเจ้าหน้าที่ก็มีจำนวนเพียงเล็กน้อย

ดังนั้นการที่จะนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มาใช้บังคับนั้น คณะผู้ศึกษาก็เห็นได้ว่าเป็นการนำเอากฎหมายของพระราชบัญญัติและอนุสัญญามาใช้เพียงบางส่วนเท่านั้น โดยได้มีการปรับใช้กับเหตุการณ์ปัจจุบันแต่ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เนื่องจากไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนไว้ในกฎหมายทั้ง 2 ฉบับ จึงเป็นสาเหตุให้การควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์และประเภทเกมออนไลน์จึงไม่มีประสิทธิภาพและไม่ได้มาตรฐาน และแม้ว่าภาครัฐจะได้มีการกำหนดให้ผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มิให้เด็กเข้ามาเล่นก่อนเวลา 14.00 น. และหลังเวลา 22.00 น. และได้จำกัดชั่วโมงในการเล่นเกมไว้เพียง 3 ชั่วโมงนั้น แต่มาตรการดังกล่าวก็มักจะใช้ไม่ได้ผลเนื่องจากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์มุ่งแต่จะหาผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงความเสียหายที่จะตามมาที่จะเกิดกับเด็กและเยาวชน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัญหาในการควบคุมผู้เล่นเกมออนไลน์และควบคุมประเภทของเกมออนไลน์นั้น แม้จะนำกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มาใช้บังคับเพียงบางส่วนตามที่ได้กำหนดเอาไว้ แต่กฎหมายดังกล่าวก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถนำมาปรับใช้กับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพราะกฎหมายฉบับดังกล่าวไม่ได้มุ่งที่จะใช้บังคับกับผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์โดยตรง

4. ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ

เมื่อธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างสูงและแพร่หลายในทุกชุมชน เนื่องจากกลุ่มที่มาใช้บริการส่วนมากจะเป็นเด็กและเยาวชนทำให้ร้านเกมออนไลน์จำเป็นต้องทำการจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 โดยอาศัยประกาศของกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 และร้านเกมออนไลน์จะต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย แต่ก็ยังมีร้านเกมออนไลน์ที่พยายามหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ โดยไม่ได้ทำการจดทะเบียนพาณิชย์และไม่ได้ขอใบอนุญาตประกอบกิจการเป็นจำนวนมากจึงส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสังคมไทย เนื่องจากร้านธุรกิจเกมออนไลน์ที่กระทำผิดกฎหมายนั้นมักจะให้บริการแก่เด็กและเยาวชนที่มาเล่นเกมออนไลน์ในเวลาที่ไม่เหมาะสมและไม่ตรวจสอบการเล่นเกมที่มียาเสพติดหรือไม่มีอาหารเสริมหรือไม่ และร้านดังกล่าวมักจะมีการเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่จำกัดเวลาในการเล่น เกม ดังนั้นเด็กและเยาวชนย่อมเข้าไปมั่วสุมได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นเวลาเรียนหรือเวลาหลัง 22.00 น. ดังนั้นร้านเกมออนไลน์ดังกล่าวจึงเป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชนที่จะก่อให้เกิดปัญหายาเสพติด เรื่องเพศ หรือสิ่งผิดกฎหมายตามมาในภายหลัง หากผู้ประกอบการร้านเกมออนไลน์ไม่ใส่ใจ หรือขาดความรับผิดชอบที่ไม่มีจิตสำนึกได้มีการเปิดให้เด็กและเยาวชนเล่นเกมออนไลน์โดยเสรีเกินไปโดยไม่คำนึงว่าปัญหาที่จะตามมาเป็นเช่นใด

สังคมไทยก็อาจจะเกิดปัญหาตามมาได้อย่างมากมาย โดยในปัจจุบันนี้สำนักสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตรวจสอบพบว่ายังคงมีร้านที่ไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมายเป็นจำนวนมาก เมื่อพิจารณาถึงธุรกิจร้านเกมออนไลน์ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็จะเห็นได้ว่าตัวผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ที่ไม่เคารพและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเพราะเห็นแก่ประโยชน์รายได้เป็นสำคัญ และอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นปัจจัยให้เกิดการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็คือ มาตรการในการลงโทษสำหรับการกระทำความผิดที่มีบทลงโทษเพียงเล็กน้อยทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายจึงไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้

ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้วิเคราะห์ว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ที่ผิดกฎหมายนั้น เพราะกฎระเบียบที่ใช้บังคับอยู่นั้นมีโทษเพียงเล็กน้อยเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการไม่เกรงกลัวแต่อย่างใด โดยผู้วิจัยได้พิจารณาถึงบทลงโทษ ดังต่อไปนี้

ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 และประกาศของกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 ได้มีการกำหนดประเภทของพาณิชย์กิจได้ถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 โดยประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้กิจการประเภทการให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ตและกิจการประเภทการให้บริการเครื่องเล่นเกมเป็นพาณิชย์กิจตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 ทำให้ธุรกิจดังกล่าวกลายเป็นธุรกิจที่จำเป็นจะต้องมีการจดทะเบียนพาณิชย์ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข ดังนั้นหากผู้ประกอบการธุรกิจร้านเกมออนไลน์ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 และประกาศของกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551 ก็จะต้องมีความผิดระวางโทษตามกฎหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 ได้กำหนดโทษของการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ในมาตรา 19 และมาตรา 20 ว่า

“ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจผู้ใด

- (1) ไม่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) แสดงรายการเท็จ หรือ
- (3) ไม่มาให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้ทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบตามมาตรา 17 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และในกรณีตาม (1) อันเป็นความผิดต่อเนื่อง ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา 20 บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา 15 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และในกรณีอันเป็นความผิดต่อเนื่อง ให้ปรับอีกวันละไม่เกินยี่สิบบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

เมื่อพิจารณาถึงบทลงโทษดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าโทษที่นำมาบังคับแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นมีโทษเพียงเล็กน้อยและเป็นโทษปรับเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และโทษที่ปรับนั้นก็มีความจํานวนค่าปรับสูงสุดไม่เกินสองพันบาท ซึ่งค่าปรับจํานวนดังกล่าวนี้เมื่อมองถึงสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันแล้วจะเห็นว่าโทษปรับนั้นมีอัตราค่าปรับน้อยมากทำให้ผู้ที่ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ไม่เกรงกลัวต่อ

บทลงโทษทางกฎหมายที่มีกฎหมายโทษเฉพาะปรับเท่านั้น ด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ยังคงที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมายต่อไป

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้ธุรกิจร้านเกมออนไลน์ที่ได้รับประโยชน์ตอบแทนต้องทำการขอใบอนุญาตจากนายทะเบียน ดังนั้นร้านเกมออนไลน์ที่ได้มีการคิดอัตราค่าเช่าใช้บริการแก่ผู้ใช้บริการแล้วก็ถือว่าร้านเกมออนไลน์ได้รับผลประโยชน์ตอบแทน จึงจำเป็นจะต้องทำการขอใบอนุญาตจากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะต้องแสดงใบอนุญาตนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย หากผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

มาตรา 69 บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่ปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 37 หรือมาตรา 38 ผู้ใดดำเนินกิจการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 41 มาตรา 42 หรือมาตรา 44 วรรคหนึ่ง หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 53 หรือมาตรา 54 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 41 หรือมาตรา 42 ซึ่งได้นำมาบังคับใช้โดยอนุโลมตามมาตรา 57 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่”

มาตรา 70 บัญญัติไว้ว่า

“ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 37 หรือมาตรา 38 ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 39 หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 53 หรือมาตรา 54 ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 39 ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 57 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว”

มาตรา 82 บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 53 วรรคหนึ่ง มาตรา 54 วรรคหนึ่ง หรือประกอบกิจการดังกล่าวในระหว่างถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่”

การที่ผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ทำการฝ่าฝืนมาตรา 69 มาตรา 70 และมาตรา 82 ก็จะเห็นว่าโทษที่ใช้บังคับที่ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น แม้จะมีโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทนั้นก็มีเฉพาะกรณีเฉพาะกรณีมาตรา 82 เพียงมาตราเดียวเท่านั้น สำหรับโทษอื่นนั้นนายทะเบียนจะต้องมีคำสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนก่อน หากไม่ปฏิบัติตามจึงจะมีโทษปรับก็แสดงให้เห็นว่า บทลงโทษดังกล่าวนี้ได้มีการผ่อนผันและได้ให้โอกาสแก่ผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์ก่อนที่จะลงโทษปรับหรือลงโทษจำคุก ดังนั้นผู้ประกอบการกิจการร้านเกมออนไลน์จึงไม่ค่อยเกรงกลัวเพราะบทที่ลงโทษนั้นไม่ได้เป็นบทลงโทษที่เด็ดขาด จึงทำให้ผู้ปฏิบัติตามไม่เกรงกลัวแต่อย่างใด

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายให้เด็กทุกคนต้องได้รับความคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติโดยเป็นธรรม หากผู้ใดทำการบังคับ ขู่เข็ญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร หรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดังกล่าว

ต่อการกระทำความผิด ไม่ว่าเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นก็มีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์หากไม่ตรวจสอบถึงอายุเด็กที่เข้ามาเล่นเกมหรือตรวจสอบระยะเวลาในการเล่นร่วมกับเด็กและเยาวชน ก็ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ได้ทำการส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กเข้าไปใช้บริการในร้านเกมออนไลน์ โดยเป็นเหตุให้เด็กประพฤตินไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤตเสี่ยงต่อการกระทำความผิดตามมาตรา 26 (3)

มาตรา 26 (3) บัญญัติไว้ว่า

“ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(3) บังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤตินไม่สมควรหรือน่าจะทำได้แก่มีความประพฤตเสี่ยงต่อการกระทำความผิด”

มาตรา 78 บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 26 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

การที่ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ผู้ใดทำการส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤตินไม่สมควรหรือน่าจะทำได้แก่มีความประพฤตเสี่ยงต่อการกระทำความผิด ผู้นั้นจะมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเป็นโทษเพียงเล็กน้อยและศาลมักจะไมลงโทษจำคุกกับผู้กระทำการฝ่าฝืนต่อกฎหมายดังกล่าว ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษนั้น ถือว่าเป็นหัวใจหลักที่สำคัญที่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายเพราะบทที่ลงโทษนั้นไม่รุนแรงเพียงพอ ประกอบกับไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านเกมออนไลน์โดยตรง จึงจำเป็นต้องอาศัยจากตัวบทกฎหมายหรือพระราชบัญญัติต่าง ๆ นำมาใช้บังคับและปรับใช้กับเจ้าของธุรกิจร้านเกมออนไลน์เพราะโทษที่กำหนดไว้ได้มีการกำหนดกระจัดกระจายตามกฎหมายต่าง ๆ และโทษที่ลงนั้นก็เพียงเล็กน้อยไม่เด็ดขาด จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจร้านเกมออนไลน์จึงไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายในปัจจุบันและยังคงฝ่าฝืนตลอดมา

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2551). สรุปสาระสำคัญการประชุมแนวทางการปฏิบัติและการตรวจสอบสถานประกอบการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ:กลุ่มพัฒนากิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. (2551). อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.culture.go.th/plan/p1.html> (2551, 26 กันยายน).
- กมลวรรณ คงทรัพย์. (2551). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเล่นเกมออนไลน์ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน). มหาวิทยาลัยรามคำแหง. หน้า 10
- ขวัญใจ สุชาติพงศ์กุล. (2547). ผลกระทบของเกมออนไลน์ที่มีต่อสังคมไทย: มุมมองภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 18
- คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ. (2532). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. แปลจาก เรื่อง Convention on the rights of the child (กระทรวงการต่างประเทศ, วันชัย รุจนวงศ์ และคณะ, แปล) กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.).
- จิรดา มหาเจริญ. (2547). การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบของการเปิดรับสื่อเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. สาขาสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชินวร ฟาดิชฐี. (2550). เด็กกับเกมออนไลน์. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมนุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงลาก เปี่ยมอยู่สุข. (2549). แบบแผนพฤติกรรมในการเล่นเกมนออนไลน์ของเด็กและวัยรุ่น. รายงานโครงการเฉพาะบุคคล วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทศพร มุลรัตน์. (2546). ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีทางอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง หน้า. 33 – 35
- นงเยาว์ ชัยศรี. (2511). ธุรกิจเบื้องต้น. พระนคร: ธนพัฒน์
- บัณฑิต ศรีไพศาล นิตยสารหมอชาวบ้าน เล่มที่ 334, 02/2550
- ปรกรณ์ ยิ่งวรการ. (2547). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อชื่อเสียงโดยใช้สื่ออินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปิยะธิดา อุปพงศ์. (2540). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของผู้เยาว์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. หน้า 104-105

บรรณานุกรม (2)

- ประมวลกฎหมายอาญา. (2499, 15 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 73 (ตอนที่ 95 ก ฉบับพิเศษ), หน้า 12.
- ปิยะธิดา อุปพงษ์. (2540). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของผู้เยาว์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. (2522, 4 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 96 (ตอนที่ 72), หน้า 20.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541. (2541, 24 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 115 (ตอนที่ 15 ก), หน้า 1.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (2546, 2 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 (ตอนที่ 95), หน้า 1.
- พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499. (2499, 7 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 73 (ตอนที่ 13), หน้า 50.
- พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549. (2549, 15 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 123 (ตอนที่ 26 ก), หน้า 1.
- พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551. (2551, 4 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 (ตอนที่ 42 ก), หน้า 116.
- วรัณพร สถาปนิกานนท์. (2549). ผลกระทบของเกมออนไลน์ต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม: เขตบางกะปิและเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. หน้า 14
- สมคิด บางโม. (2547). การประกอบธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์. หน้า. 37 – 44
- สมยศ นาวิการ. (2547). การบริหารธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: กรุงธน.
- สุคนธ์ โชติชัยสถิตย์. (2548). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการควบคุมตนเองของวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาพร ลือกิตติศัพท์. (2549). ปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. (2551). คู่มือการดำเนินงานวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 โดยเน้นผลประโยชน์ของประชาชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บรรณานุกรม (3)

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). ทรัพย์สินทางปัญญาน่ารู้ และวิธีประเมินมูลค่า. กรุงเทพฯ: แอปป้าพริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด.

Ecommerce-magazine. (2552). จีนเอาจริงเรื่องเกมออนไลน์ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
http://www.ecommerce-magazine.com/index.php?option=com_content&task=view&id=2265&Itemid=53 [2552, 5 กุมภาพันธ์]

เว็บไซต์เดลินิวส์.(2550). ไอซีทีเผยโฉมป้ายจัดระดับเกมออนไลน์ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=2345&Key=hotnews>
 [2550, 5 มกราคม]

ประวัติคณะผู้ศึกษาวิจัย

ชื่อ	นายธีระพงศ์ อ้นไพศาล
วันเดือนปีเกิด	5 มีนาคม 2507
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง เนติบัณฑิต สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขากฎหมายธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
โทรศัพท์	0-2268-1963
โทรสาร	0-2268-1971
โทรศัพท์มือถือ	08-1484-7902
E-mail	teerapong_ty@hotmail.com

ชื่อ	นายวรกร โสมนะพันธ์
วันเดือนปีเกิด	24 มกราคม 2507
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิต สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
โทรศัพท์	0-2141-2838
โทรสาร	0-2143-9665
โทรศัพท์มือถือ	08-9816-4970
E-mail	torwara@hotmail.com

ชื่อ	นางจุไร ทัสสะ
วันเดือนปีเกิด	26 พฤษภาคม 2504
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักทฤษฎีวิทยาชำนาญการพิเศษ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วุฒิการศึกษา	
โทรศัพท์	0-2967-3308
โทรสาร	0-2967-2409
โทรศัพท์มือถือ	08-9790-5807
E-mail	jurai@correct.go.th

ชื่อ	นางอรชร วงศ์วาร
วันเดือนปีเกิด	9 กันยายน 2507
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นิติกรชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทรศัพท์	0-2141-5936
โทรสาร	0-2143-9082
โทรศัพท์มือถือ	08-1928-6414
E-mail	orachorn.w@dol.go.th

ชื่อ	นายศมิษฐา ฉันทวานิช
วันเดือนปีเกิด	19 ธันวาคม 2523
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	สมาชิกสภาเขตบางคอแหลม
วุฒิการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
โทรศัพท์	0-2291-8079
โทรสาร	0-2289-2438
โทรศัพท์มือถือ	08-6311-0405
E-mail	jor_joe@hotmail.com

ชื่อ	นายพิเชฐ รัตนปรีชาชัย
วันเดือนปีเกิด	20 พฤษภาคม 2498
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย
โทรศัพท์	0-2219-3600 ต่อ 8004
โทรสาร	0-2219-3630
โทรศัพท์มือถือ	08-1174-75273
E-mail	pichet@amlo.go.th

ชื่อ	นาวาอากาศเอกพิบูลย์ วรวรรณปรีชา
วันเดือนปีเกิด	13 สิงหาคม 2507
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นายทหารฝ่ายเสนาธิการ ประจำผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
	กองบัญชาการกองทัพอากาศ
วุฒิการศึกษา	โรงเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ 4
	โรงเรียนนายเรืออากาศ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล

โทรศัพท์
โทรสาร
โทรศัพท์มือถือ

นายทหารควบคุมการบินศักดิ์กัณ
นายทหารยุทธการ
นายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ 82
เสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ 43
วิทยาลัยการทัพอากาศ รุ่นที่ 43
0-22534-8404
0-2534-8395
08-1815-2799

ชื่อ
วันเดือนปีเกิด
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
วุฒิการศึกษา
โทรศัพท์
โทรสาร
โทรศัพท์มือถือ

นายมาตี เด่นดวง
20 กุมภาพันธ์ 2508
ผู้จัดการโครงการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก
นิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
0-2574-1381
0-2982-1477
08-9538-8354

ชื่อ
วันเดือนปีเกิด
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
วุฒิการศึกษา
โทรศัพท์
โทรสาร
โทรศัพท์มือถือ
E-mail

นางสาวจตุพร ตันขลิลา
11 กันยายน 2515
ผู้จัดการฝ่ายกฎหมาย
นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
0-2792-1444
0-2553-1752
08-5162-2255
fon1109@yahoo.com

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติ
ภาพยนตร์และวีดิทัศน์
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓
- (๒) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาพยนตร์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์

“วีดิทัศน์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบหรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ภาพยนตร์ไทย” หมายความว่า ภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นของประเทศไทย ทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ ในบทภาพยนตร์ต้นฉบับสำหรับการแสดงภาพยนตร์และเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นผู้มีสัญชาติไทย

“สร้างภาพยนตร์” หมายความว่า การผลิต ถ่าย อัด บันทึก หรือทำด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้เป็นภาพยนตร์

“ฉาย” หมายความว่า การนำภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์มากระทำให้ปรากฏภาพ หรือภาพและเสียงด้วยเครื่องฉาย หรือเครื่องมืออื่นใด และให้หมายความรวมถึงการถ่ายทอดด้วย

“สื่อโฆษณา” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นสื่อในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์ แล้วแต่กรณี

“โรงภาพยนตร์” หมายความว่า สถานที่ฉายภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ เท่าที่มีได้อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(๑) อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์

(๒) สถานที่กลางแจ้งสำหรับฉายภาพยนตร์

(๓) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ร้านวีดิทัศน์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวีดิทัศน์

“หมายเลขรหัส” หมายความว่า หมายเลขที่กำหนดสำหรับภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ สร้างภาพยนตร์ จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือน สามัญระดับเจ็ด หรือเทียบเท่า

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตจังหวัดของตน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่กับออก

กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์ หรือการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่อาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐตำแหน่งหนึ่งคน และผู้แทนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์จำนวนเจ็ดคน

มาตรา ๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของ คณะกรรมการ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้มีการสร้างภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มีลักษณะสร้างสรรค์ ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือมีคุณค่าในทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบที่คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ สามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๔) เสนอคำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ออกประกาศกำหนดสัดส่วนระหว่างภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะนำออก ฉายในโรงภาพยนตร์ตาม (๑) ของบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” ในมาตรา ๔

(๖) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนและคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ประกาศตาม (๕) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้กระทรวงวัฒนธรรมกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริม อุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามนโยบายแผน ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่คณะกรรมการเสนอหรือกำหนดตาม (๑) และ (๒)

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตน แทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะ กรรมการมอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๒

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์คณะหนึ่งหรือหลายคณะ โดยแต่ละคณะให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๑) ให้มีจำนวนไม่เกินเก้าคน โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการต่างประเทศ ภาพยนตร์ ศิลปวัฒนธรรม สื่อสารมวลชน หรือสิ่งแวดลอม ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการภาพยนตร์

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์ ศิลปวัฒนธรรม หรือการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งต้องแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนไม่เกินสี่คนและจากภาคเอกชนจำนวน ไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๑๘ (๑)

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) อนุญาตการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร
- (๒) ตรวจสอบพิจารณาและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร
- (๓) อนุญาตการนำวีดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร

- (๔) อนุญาตการนำสื่อโฆษณาออกโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ในราชอาณาจักร
- (๕) อนุญาตการส่งภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์โดยอนุโลม

หมวด ๓ การประกอบกิจการภาพยนตร์

มาตรา ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอ อนุญาตพร้อมด้วยบทภาพยนตร์ เค้าโครง และเรื่องย่อของภาพยนตร์ที่จะสร้างต่อสำนักงานพัฒนาการ ท่องเที่ยว และต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์และหน่วยงานของ รัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่ที่จะใช้สร้างภาพยนตร์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ตามบท ภาพยนตร์และเค้าโครงตลอดจนเงื่อนไขที่ได้ รับอนุญาต โดยคำนึงถึงฉากที่ถ่ายทำบทรบ และ สถานที่ถ่ายทำเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ การสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักรดังต่อไปนี้ ไม่ต้องขอ อนุญาต

- (๑) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (๒) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อดูเป็นการส่วนตัว
- (๓) ภาพยนตร์ที่มีการสร้างในต่างประเทศและได้นำมาใช้บริการตามกระบวนการหลัง การถ่ายทำภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ซึ่งได้แจ้งต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๔) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ในลักษณะที่ไม่เป็นการ บ่อนทำลาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อ ความมั่นคง และเกียรติภูมิของประเทศไทย

ผู้สร้างภาพยนตร์ผู้ใดสงสัยว่าการสร้างภาพยนตร์ของตนจะเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติ ตามวรรคหนึ่ง อาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์พิจารณาให้ความเห็นในเรื่อง นั้น ก่อนดำเนินการสร้างได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์จะต้องให้ความเห็นและ แจ้ง ให้ผู้ซึ่งขอความเห็นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิ

ทัศน์ได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ และ วิทยทัศน์ให้ความเห็นชอบแล้ว

การขอความเห็นและคำปวยการในการให้ความเห็นให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา คำปวยการที่ได้รับให้นำส่งคลังเป็นรายได้ แผ่นดิน

การใดที่ได้กระทำไปตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิทยทัศน์ มิ ให้ถือว่ากระทำความผิดเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่การสร้างภาพยนตร์มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อ สิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้สร้างภาพยนตร์ต้อง ดำเนินการปรับปรุงสิ่งดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๕ ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายใน ราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะ กรรมการพิจารณาภาพยนตร์และ วิทยทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการ พิจารณาภาพยนตร์และวิทยทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (๒) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
- (๓) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป
- (๔) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
- (๕) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
- (๖) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู
- (๗) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ความใน (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ดูซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

หลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใดให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ภาพยนตร์ดังต่อไปนี้ ไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๒๕

- (๑) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (๒) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อดูเป็นการส่วนตัว
- (๓) ภาพยนตร์ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สร้างขึ้น เพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น

(๔) ภาพยนตร์ที่ฉายในเทศกาลภาพยนตร์ระหว่างประเทศตามที่คณะกรรมการ กำหนด

(๕) ภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์และผ่านการตรวจพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แล้ว

(๖) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ภาพยนตร์ ตาม (๒) (๔) และ (๖) หากนำออกฉายเป็นการทั่วไป ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ภาพยนตร์ ตาม (๕) หากนำออกฉายทางสื่อประเภทอื่น หรือนำออกให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๘ การตรวจพิจารณาและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วย การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๖ (๕) และ (๖) ให้ฉายทางโทรทัศน์ได้ในระหว่างเวลาที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ในการพิจารณาอนุญาตภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์เห็นว่าภาพยนตร์ใดมีเนื้อหาที่ เป็นการบ่อนทำลาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐและเกียรติภูมิของประเทศไทยให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์มีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขหรือตัดทอนก่อนอนุญาต หรือจะไม่อนุญาตก็ได้

ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ มิให้ถือว่าภาพยนตร์นั้นมีลักษณะที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ การอนุญาตให้นำภาพยนตร์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ไม่คุ้มครองผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่ง ทางอาญา หรือจากการกระทำที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นอันเกิดจากการฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์

มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขออัดหรือบันทึกคำบอก แจ้งว่าภาพยนตร์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต รวมทั้งประเภทของภาพยนตร์ไว้บนภาพยนตร์และบนหีบห่อที่บรรจุภาพยนตร์นั้นด้วย ก็ได้

การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตและประเภทของภาพยนตร์ หรือคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้นายทะเบียนกลางเก็บสำเนาภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ไว้เพื่อใช้ในการตรวจสอบหนึ่งชุด

ให้นายทะเบียนกลางส่งสำเนาภาพยนตร์ที่หมดความจำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบให้หอภาพยนตร์แห่งชาติเพื่อเก็บรักษาไว้

เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาสำเนาภาพยนตร์จะจัดทำในรูปของวัสดุใดก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับแก่สื่อโฆษณาภาพยนตร์โดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ห้ามผู้ใดส่งภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ การส่งภาพยนตร์ดังต่อไปนี้ออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่ต้องได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๓๔

- (๑) ภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตให้สร้างตามมาตรา ๒๐
- (๒) ภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๒
- (๓) ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๒๕
- (๔) ภาพยนตร์ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๖ การพิจารณาและอนุญาตตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับคำขอ ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอนุญาต

มาตรา ๓๗ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับโรงภาพยนตร์แต่ละโรง ยกเว้นใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงภาพยนตร์ตาม (๒) ของบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” ในมาตรา ๔ ให้ใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๘ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์โดยทำ เป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์แต่ละแห่ง การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ผู้ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘

(๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ เว้นแต่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตและเวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๐ ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและเมื่อได้ยื่นคำขอ ดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการ

มาตรา ๔๒ ถ้าใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือบกพร่องในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำขอรับใบ แทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงกรณีดังกล่าว

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๓ ภาพยนตร์ที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ จะมีไว้ในสถานที่ประกอบกิจการของตนเพื่อนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจะต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับภาพยนตร์ที่ผ่าน การตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และมีการแสดงเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์และหมายเลขเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑

มาตรา ๔๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ แจ้งประเภทของภาพยนตร์ที่นำออกฉายแต่ละเรื่องไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ ชัดเจนในบริเวณโรงภาพยนตร์

ห้าม ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ ยินยอมหรือปล่อยให้ผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดตามมาตรา ๒๖ (๖) เข้าไปในโรงภาพยนตร์ในระหว่างที่ทำการฉายภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในประเภทดัง กล่าว

มาตรา ๔๕ ห้ามผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่าย ภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในประเภทตามมาตรา ๒๖ (๖) ให้แก่ผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดไว้สำหรับภาพยนตร์ประเภทดังกล่าว

มาตรา ๔๖ การฉายภาพยนตร์ในสถานที่ที่บุคคลทั่วไปสามารถดูได้ ต้องเป็นภาพยนตร์ที่จัดอยู่ในประเภทตามมาตรา ๒๖ (๑) หรือ (๒)

หมวด ๔ การประกอบกิจการวิดิทัศน์

มาตรา ๔๗ วิดิทัศน์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ วิดิทัศน์ดังต่อไปนี้ ไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗

- (๑) วิดิทัศน์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นการส่วนตัว
 - (๒) วิดิทัศน์ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐสร้างขึ้น เพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น
 - (๓) วิดิทัศน์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- วิดิทัศน์ตาม (๑) และ (๓) หากนำออกฉายเป็นการทั่วไป ให้เช่า หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๙ ห้ามผู้ใดส่งวิดิทัศน์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ การส่งวิดิทัศน์ดังต่อไปนี้ออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่ต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๙

- (๑) วิดิทัศน์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์ และวิดิทัศน์ตามมาตรา ๔๗
- (๒) วิดิทัศน์ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๑ ให้นำความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับแก่วิดิทัศน์โดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ ให้นำความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๕๑ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่สื่อโฆษณาวิดิทัศน์โดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ห้ามผู้ใดจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับร้านวิดิทัศน์แต่ละแห่ง
การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่การประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ที่ตั้งอยู่
ในสถานบริการที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน การออกกฎกระทรวงตามวรรคสามจะ
กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาคารหรือสถานที่ตั้ง ของร้านวิดิทัศน์ด้วยก็ได้

มาตรา ๕๔ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์โดยทำ
เป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์แต่ละแห่ง
การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๕ ให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๔ ด้วย

มาตรา ๕๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออก
ใบอนุญาต และให้นำความในมาตรา ๔๐ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การต่ออายุใบอนุญาต
โดยอนุโลม

มาตรา ๕๗ ให้นำความในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่การ
ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์และการประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์โดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ วิดิทัศน์ที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ จะมีไว้ในสถานที่
ประกอบกิจการของตนเพื่อนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจะต้องมีลักษณะเช่นเดียวกับ
วิดิทัศน์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและ ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗ และมีการแสดงเครื่องหมายการ
อนุญาตและหมายเลขรหัสเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑ ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๙ การประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์จะต้องกระทำในวัน เวลา และเงื่อนไขที่
กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะ
กำหนดเวลาในการเข้าใช้บริการของผู้ซึ่งมีอายุ ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะ
โดยการสมรสด้วยก็ได้

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่มีการขออนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์และกิจการให้เช่า
แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ในสถานที่เดียวกัน จะต้องแยกพื้นที่ในการให้บริการ
ออกจากกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ที่มีการสร้างภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ ร้านวิทยทัศน์ สถานที่ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิทยทัศน์ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่ นั้น เพื่อตรวจสอบภาพยนตร์ วิทยทัศน์ สื่อโฆษณา หรือการกระทำใดที่อาจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจ ค้น आयัด หรือยึดภาพยนตร์ วิทยทัศน์ หรือสื่อโฆษณาในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่ นั้น

(๓) สั่งให้หยุดการสร้างภาพยนตร์ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง

(๔) สั่งห้ามการฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ หรือวิทยทัศน์ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง

(๕) สั่งให้หยุดการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สื่อโฆษณาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๔๗ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๒

เมื่อ ได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) หรือทำการค้นตาม (๒) แล้วถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของ สถานที่นั้นก็ได้

การ ค้นตาม (๒) ต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเน้นเข้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้หลักฐานดัง กล่าวจะถูกยักยอก ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ให้ดำเนินการค้น आयัด หรือยึดหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่ ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น

มาตรา ๖๒ ภาพยนตร์ วิทยทัศน์ หรือสื่อโฆษณาที่ได้ยึดไว้ตามมาตรา ๖๑ (๒) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของ หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้รับและผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด ให้ตกเป็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือกระทรวงวัฒนธรรมแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุดการสร้างภาพยนตร์ตามมาตรา ๖๑ (๓) ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้สร้างภาพยนตร์ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้รับอนุญาตหรือผู้สร้างภาพยนตร์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิทยทัศน์เพื่อพิจารณาเพิกถอนการอนุญาตหรือห้ามสร้างภาพยนตร์ดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๖๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖ การอุทธรณ์

มาตรา ๖๖ คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๒ คำสั่งเพิกถอนการอนุญาตหรือคำสั่งห้ามสร้างภาพยนตร์ตามมาตรา ๖๓ ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับอุทธรณ์ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าเห็นด้วยกับ คำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๗ คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครอง คำสั่งพักใช้หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ วรรคสอง มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๓ ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับอุทธรณ์ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าเห็นด้วยกับ คำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง

มาตรา ๖๘ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ผู้ใดฉายภาพยนตร์ไทยน้อยกว่าสัปดาห์ละหนึ่งครั้งตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๙ (๔) ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามอัตราที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด ทั้งนี้ ไม่เกินสามแสนบาท

อัตราค่าปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง นายทะเบียนกลางจะกำหนดให้แตกต่างกันสำหรับแต่ละจังหวัดก็ได้

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ผู้ใดดำเนินกิจการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๗ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวันตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙ หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๗ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ปรากฏแก่นายทะเบียนว่าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ ประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๐ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินครั้งละเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๐ อีกให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครองตามที่นายทะเบียน กำหนดตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๙ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกลงโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๙ และจงใจหรือเจตนากระทำความผิดที่ถูกลงโทษปรับทางปกครองซ้ำอีก ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๙ เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล นั้นต้องรับโทษปรับทาง ปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการ กระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

ส่วนที่ ๒ โทษอาญา

มาตรา ๗๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง หนึ่งล้านบาท

มาตรา ๗๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือนำภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๖ (๗) ออกเผยแพร่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคสอง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือประกอบ กิจกรรมดังกล่าวในระหว่างถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึง หนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ วรรคสอง มาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือประกอบ กิจกรรมดังกล่าวในระหว่างถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง ห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ บรรดาความผิดตามส่วนนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และ ในการนี้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ เปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเสนอขอประการใดให้แก่ผู้ได้รับมอบหมาย ตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ในการสอบสวนถ้าพนักงานสอบสวนพบว่า บุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ด วันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๘๕ ให้นำความในมาตรา ๗๔ มาใช้บังคับแก่กรณีที่ดินบุคคลต้องรับโทษอาญาตามส่วนนี้โดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน และให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๘๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้คณะกรรมการทำหน้าที่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เพื่อดำเนิน การตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

มาตรา ๘๘ ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใดๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๓๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

มาตรา ๘๙ บรรดาคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๓๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๓๓ เจ้าพนักงานผู้ตรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทป และวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังมิได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าเจ้าพนักงานผู้พิจารณาตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ เจ้าพนักงานผู้ตรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทป และวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอตกลงแล้ว การดำเนินการเกี่ยวกับคำขอตกลงให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้วแต่กรณี ต่อไปจนกว่าจะถึงที่สุด

มาตรา ๙๐ ผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิทยุทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๙๑ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมี กฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การ ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

[เอกสารแนบท้าย]

๑. อัตราค่าธรรมเนียม

(ดูข้อมูลจากภาพกฎหมาย)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของหลาย องค์กรและมีความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ดังนั้น เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการควบคุม กิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งปรับปรุงระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กร เดียวเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการตรวจพิจารณาประกอบกับกิจการภาพยนตร์ใน ปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจำเป็นต้องได้รับ การส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖
เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

“เด็กเร่ร่อน” หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดูหรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มีพฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อนจนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

“เด็กกำพร้า” หมายความว่า เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้

“เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก” หมายความว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือบิดามารดาหย่าร้าง ทั้งร้าง ถูกคุมขัง หรือแยกกันอยู่และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถและสติ ปัญญา หรือเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

“เด็กพิการ” หมายความว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สมอ่ง สติปัญญาหรือจิตใจ ไม่ว่าความบกพร่องนั้นจะมีมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง

“เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด” หมายความว่า เด็กที่ประพฤตินไม่สมควรเด็กที่ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะ ชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อม หรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“นักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“นักเรียน” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภท สามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“บิดามารดา” หมายความว่า บิดามารดาของเด็กไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพนายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ใน ความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

“ครอบครัวอุปถัมภ์” หมายความว่า บุคคลที่รับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูอย่างบุตร

“การเลี้ยงดูโดยมิชอบ” หมายความว่า การไม่ให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนหรือพัฒนาเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

“ทารุณกรรม” หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำการหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะ เป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“สืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า การค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคล และนำมาวิเคราะห์วินิจฉัยตาม หลักวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมายและหลักวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและครอบครัวของบุคคลนั้น

“สถานรับเลี้ยงเด็ก” หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยงและพัฒนาเด็กที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์และมีจำนวน ตั้งแต่หกคนขึ้นไป ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็ก ดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานพยาบาลหรือโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน

“สถานแรกรับ” หมายความว่า สถานที่รับเด็กไว้อุปการะเป็นการชั่วคราวเพื่อสืบเสาะและพินิจเด็กและครอบครัว เพื่อกำหนดแนวทางในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละราย

“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป

“สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ” หมายความว่า สถานที่ให้การศึกษา อบรม ฝึกอาชีพเพื่อแก้ไขความประพฤติ บำบัด รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

“สถานพัฒนาและฟื้นฟู” หมายความว่า สถานที่ โรงเรียน สถาบัน หรือศูนย์ที่จัดขึ้น เพื่อให้การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการศึกษา แนะนำ และการฝึกอบรมอาชีพแก่เด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครอง สวัสดิภาพเป็นกรณีพิเศษ

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาล จังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนคุ้มครองเด็ก

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในจังหวัดใดยังมิได้เปิดทำการศาลเยาวชนและครอบครัวหรือแผนกคดีเยาวชน และครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัด ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก

มาตรา ๗ ให้ มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานที่ทำในวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ ไม่น้อยกว่าเจ็ดวิชาชีพและสองคน โดยจะต้องมีผู้แทนจากภาคเอกชน

อย่างน้อยวิชาชีพละหนึ่งคน และแต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในด้านสวัสดิการเด็กมาไม่น้อยกว่าเจ็ดปีอีกสองคน โดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรี ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็น สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ
- (๒) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ คัดกรองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก
- (๓) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการ ตลอดจนให้บริการด้านสงเคราะห์ คัดกรองสวัสดิภาพและส่งเสริม ความประพฤติเด็ก
- (๔) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานในการสงเคราะห์ คัดกรองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว รายงานให้คณะกรรมการทราบ
- (๕) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ขาดการประชุมติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันตามมาตรา ๗ เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณและมาตรการในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินการเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๔๗

(๕) วางหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

(๖) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กทั้งของรัฐและเอกชน

(๗) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานครและ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด รวมทั้งให้คำแนะนำและเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด

(๘) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็น ประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักอนามัย และ
ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ เป็นกรรมการ และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
โดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวง แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานที่ทำในวิชาชีพ
สังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ วิชาชีพละสองคน โดยจะต้องมีผู้แทนจากภาคเอกชน
อย่างน้อยวิชาชีพละหนึ่งคน และแต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ด้านสวัสดิการเด็กอีกสองคน โดยมี
ผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักสวัสดิการ
สังคมไม่เกินสองคนเป็น ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด เป็น
รองประธานกรรมการ อัยการจังหวัด พัฒนาการจังหวัด แรงงานจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด
หรือผู้แทนศาลจังหวัด ในกรณีที่จังหวัดนั้นไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัว ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนจังหวัด หรือผู้แทนกระทรวงยุติธรรมซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการในจังหวัดในกรณีที่ จังหวัด
นั้นไม่มีสถานพินิจ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวงแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีประสบการณ์ใน
การ งานที่ทำในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ วิชาชีพละสองคน โดยจะต้องมี
ผู้แทนจากภาคเอกชนอย่างน้อยวิชาชีพละหนึ่งคน และแต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ด้านสวัสดิการเด็กอีก
สองคน โดยมีพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดจะแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดนั้นไม่เกินสองคนเป็น
ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้
บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน และการปฏิบัติหน้าที่ของ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของรัฐมนตรี ตาม
มาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๑ ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด
โดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการประชุม
และการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานของคณะ กรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและ
คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครอง
เด็กจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และ
มาตรการในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานค้ำครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของรัฐและเอกชนภายในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขต จังหวัด แล้วแต่กรณี

(๓) กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๔) จัดหาทุนเพื่อการสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาทุน และการจัดการทุนต่อคณะกรรมการ

(๕) ตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบ

(๖) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือขอคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด แล้วแต่กรณี แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๘) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒ การปฏิบัติต่อเด็ก

มาตรา ๒๒ การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามควรแก่ชนบธรรมเนียมประเพณีและ วัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องค้ำ ครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะ เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

มาตรา ๒๔ ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ค้ำครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานค้ำครองสวัสดิภาพสถานพัฒนาและฟื้นฟูและ

สถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อทราบและให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะ หรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน

(๒) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม

(๓) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือ จิตใจของเด็ก

(๔) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก

(๕) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

(๒) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

(๓) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด

(๔) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีโชฎิของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว

(๕) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก

(๖) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการ เจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

(๗) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโต หรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก

(๘) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนันสถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

(๙) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

(๑๐) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

ถ้าการกระทำผิดตามวรรคหนึ่งมีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

มาตรา ๒๘ ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพหรือขัดขวางต่อความ เจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ เด็ก หรือป้องกันมิให้เด็กได้รับอันตรายหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ ผู้ใดพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามหมวด ๓ และหมวด ๔ จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ โดยมีชักช้า

แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับตัวเด็กไว้รักษาพยาบาล ครู อาจารย์ หรือนายจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์หรือลูกจ้าง จะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๒๔ ทราบโดยมิชักช้า หากเป็นที่ปรากฏชัดหรือน่าสงสัยว่าเด็กถูกทารุณกรรมหรือเจ็บป่วยเนื่องจาก การเลี้ยงดูโดยมิชอบ

การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรา ๒๙ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง และไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด ๓ และหมวด ๔ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้นในกรณีมีเหตุอันควร สงสัยว่ามีการกระทำทารุณกรรมเด็ก มีการกักขังหรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ แต่ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือถูกนำพาไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลาภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

(๒) ชักถามเด็กเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กอาจนำตัว เด็กไปยังที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว รวมทั้งบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้ จะต้องกระทำโดยมิชักช้า แต่ไม่ว่ากรณีใดจะกักตัวเด็กไว้นานเกินกว่าสิบสองชั่วโมงไม่ได้ เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ปฏิบัติตาม (๖) ระหว่างที่เด็กอยู่ในความดูแลจะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู และหากเจ็บป่วยจะต้องให้การรักษาพยาบาล

(๓) มีหนังสือเรียกผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำหรือขอเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความประพฤติ สุขภาพ และความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็ก นายจ้างหรือผู้ประกอบการ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่ที่เด็กทำงานหรือเคยทำงาน อาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ เจ้าของหรือผู้ครอบครอง

หรือผู้ดูแลสถานศึกษาที่เด็กกำลังศึกษาหรือเคยศึกษา หรือผู้ปกครองสวัสดิภาพ ส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน หรือความประพฤติของเด็กมาให้

(๕) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง สถานที่ประกอบการของนายจ้างของเด็ก สถานศึกษาของเด็ก หรือสถานที่ที่เด็กมีความเกี่ยวข้องด้วย ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่ นั้น ๆ และรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย และความประพฤติของเด็ก

(๖) มอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองพร้อมกับแนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองให้ดูแล และอุปการะเลี้ยงดูเด็กในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทางที่เหมาะสม

(๗) ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อมอบให้แก่สถานแรกรับในกรณีมีการส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการร้องขอ

เด็กที่อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับการอุปการะ เลี้ยงดูและได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม และก่อนที่จะจัดให้เด็กเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู จะต้องปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อน เท่าที่สามารถกระทำได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อน และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓ การสงเคราะห์เด็ก

มาตรา ๓๒ เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ได้แก่

- (๑) เด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้า
- (๒) เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลง ณ ที่ใดที่หนึ่ง
- (๓) เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ด้วยเหตุใด ๆ เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิการ ทุพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง ยาเสพติด เป็นผู้เยาว์ หย่า ถูกทิ้งร้าง เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท
- (๔) เด็กที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมหรือประกอบอาชีพไม่เหมาะสมอันอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกายหรือจิตใจของเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล
- (๕) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกทารุณกรรม หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประพฤติเสื่อมเสียในทาง ศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
- (๖) เด็กพิการ
- (๗) เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก

(๘) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ได้รับแจ้งจากบุคคลตามมาตรา ๒๔ หรือพบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๒ ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามวิธีการที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่เด็กและครอบครัวหรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้สามารถ อุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ตามมาตรา ๒๓

(๒) มอบเด็กให้อยู่ในความอุปการะของบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูตามระยะเวลา ที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือน ในกรณีที่ไมอาจดำเนินการตาม (๑) ได้

(๓) ดำเนินการเพื่อให้เด็กได้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(๔) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์หรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะ

(๕) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานแรกรับ

(๖) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์

(๗) ส่งเด็กเข้าศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ หรือส่งเด็กเข้าบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพในสถานพัฒนาและฟื้นฟู

วิธีการให้การสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ปลัด กระทรวงกำหนด และไม่ว่ากรณีใด ๆ การดำเนินการให้การสงเคราะห์ตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ความยินยอมดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่ปลัดกระทรวงกำหนด หรือยินยอมด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันควรหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจส่งเด็กเข้ารับการสงเคราะห์ตามวิธีการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดต้องฟังรายงาน และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญสาขาสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อน

ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์เด็กตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) แต่ถ้ามีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอาจจะขยาย หรือย่นระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วก็ได้ตามแต่เห็นสมควร ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับดำเนินการจัดให้เด็ก สามารถกลับไปอยู่ในความปกครองของผู้ปกครองโดยมิชักช้า

ในกรณีเด็กอยู่ระหว่างการรับการสงเคราะห์ถ้าผู้ปกครองร้องขอและแสดง ให้เห็นว่าสามารถปกครองและอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สั่งให้เด็กพ้นจากการสงเคราะห์และมอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองรับไปปกครองดูแล ได้ แม้ว่าจะยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์ก็ตาม

ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับการสงเคราะห์มีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์แต่ ยังอยู่ในสภาพที่จำเป็นจะต้องได้รับการสงเคราะห์ต่อไป ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อาจสั่งให้บุคคลนั้นได้รับการสงเคราะห์ต่อไปจนอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ก็ได้ แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องการให้การสงเคราะห์ต่อไปอีกและบุคคลนั้นมีได้คัดค้าน ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อาจสั่งให้สงเคราะห์บุคคลนั้นต่อไปตามความจำเป็นและสมควร แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินเวลาที่บุคคลนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๓๔ ผู้ปกครองหรือญาติของเด็ก อาจนำเด็กไปขอรับการสงเคราะห์ที่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสำนักงาน พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด หรือที่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูของเอกชน เพื่อขอรับการสงเคราะห์ได้

กรณีมีการนำเด็กมาขอรับการสงเคราะห์ที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด ถ้าเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่พิจารณา ให้การสงเคราะห์ที่เหมาะสมตามมาตรา ๓๓ แต่ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่ สามารถหาวิธีการสงเคราะห์ที่เหมาะสม กับเด็กตามมาตรา ๓๓ ได้ จะส่งเด็กไปยังสถานแรกรับก่อนก็ได้

กรณีมีการนำเด็กมาขอรับการสงเคราะห์ที่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์หรือสถาน พัฒนาและฟื้นฟูเด็กของเอกชน ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพรายงานข้อมูลเกี่ยวกับเด็กต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

มาตรา ๓๕ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา ๒๔ พบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) หรือได้รับแจ้งจากบุคคล ตามมาตรา ๒๙ ให้สอบถามเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ถ้าเด็กเจ็บป่วยหรือจำเป็นต้องตรวจสุขภาพหรือ เป็นเด็กพิการต้องรีบจัดให้มีการ ตรวจรักษาทางร่างกายและจิตใจทันที หากเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับ การสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตาม มาตรา ๓๓ และไม่ว่ากรณีใดให้พยายามดำเนินการ เพื่อให้เด็กสามารถกลับไปอยู่กับครอบครัว โดยเร็ว แต่หากปรากฏว่าสภาพครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อมไม่ เหมาะที่จะให้เด็กกลับไปอยู่ กับครอบครัว และมีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่ จะใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามหมวด ๔ ก็ได้

มาตรา ๓๖ ในระหว่างที่เด็กได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ (๒) (๔) หรือ (๖) หากปรากฏว่าเป็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดและพึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิ ภาพ ให้ปลัดกระทรวง หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็ก ตามหมวด ๔ ได้

มาตรา ๓๗ เมื่อสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูได้รับตัวเด็ก ไว้ตามมาตรา ๓๓ (๕) (๖) หรือ (๗) ให้ ผู้ปกครองสวัสดิภาพรีบสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับตัวเด็กและ ครอบครัว และเสนอความเห็นเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กแต่ละคน พร้อมด้วย ประวัติไปยังปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยมีชักช้า และให้ปลัดกระทรวงหรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เด็กเข้ารับ การ สงเคราะห์โดยผู้ปกครองไม่ยินยอมตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง กรณีที่ผู้ปกครองของเด็กไม่เห็นด้วย กับกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม หรือกรณีที่ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอรับเด็กไปปกครอง ดูแลเองแต่ได้รับการปฏิเสธ จากปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ ผู้ปกครองย่อมมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลตามมาตรา ๕ ในเขตท้องที่นั้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วัน รับทราบคำสั่ง

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ปกครองซึ่งได้รับเด็กกลับมาอยู่ในความดูแล มีพฤติการณ์น่าเชื่อ ว่าจะให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา ๒๔ ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง หากผู้ปกครองไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็ให้ยื่นคำขอต่อ

ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี เพื่อเรียกผู้ปกครองมาทำทัณฑ์บนว่าจะไม่กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการให้การ เลี้ยงดูโดยมิชอบแก่ เด็กอีกและให้วางประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ ฐานะานุรูป แต่จะเรียกประกันไว้ได้ไม่เกิน ระยะเวลาสองปี ถ้ากระทำความผิดทัณฑ์บนให้รับเงินประกันเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็กตามมาตรา ๖๙

การให้คำแนะนำหรือการเรียกประกันให้คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

หมวด ๔ การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

มาตรา ๔๐ เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพได้แก่

(๑) เด็กที่ถูกทารุณกรรม

(๒) เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด

(๓) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้ใดพบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่าการกระทำทารุณกรรมต่อ เด็กให้ รีบแจ้งหรือรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๒๔ ได้รับแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่าการ กระทำทารุณกรรมต่อเด็กในสถานที่ใด ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็ก จากครอบครัว ของเด็กเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด

การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรา ๔๑ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

มาตรา ๔๒ การดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ต้องรีบ จัดให้มีการตรวจรักษาทางร่างกายและจิตใจทันที ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรต้องสืบเสาะและพินิจ เกี่ยวกับเด็กและครอบครัวเพื่อหาวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก ก็อาจส่งตัวเด็กไป สถานแรกรับก่อนได้หรือถ้าจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ก็ให้ พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ และถ้าจำเป็นต้องให้การฟื้นฟูสภาพจิตใจก็ให้รับส่งเด็กไปยังสถานพัฒนาและ ฟื้นฟู

การส่งเด็กไปสถานแรกรับ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือสถานที่อื่นใดตามวรรคหนึ่ง ระหว่างการสืบเสาะและพินิจเพื่อหาวิธีการการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสม ให้กระทำได้ไม่เกินเจ็ดวัน แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของเด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานอัยการจะยื่น คำร้องขอต่อศาลตามมาตรา ๕ เพื่อมีคำสั่งขยายระยะเวลาออกไปรวมแล้วไม่เกินสามสิบวันก็ได้

มาตรา ๔๓ กรณีที่ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำความทารุณกรรมต่อเด็ก ถ้ามี การฟ้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะ กระทำความทารุณกรรมแก่เด็กอีก ก็ให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้น มีอำนาจกำหนดมาตรการคุมความประพฤติผู้นั้น ห้ามเข้าเขตกำหนด หรือห้าม

เข้าใกล้ตัวเด็กในระยะที่ศาลกำหนด เพื่อป้องกันมิให้กระทำการดังกล่าวและจะสั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนตามวิธีการ ที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วยก็ได้

หากยังไม่มี การฟ้องคดีอาญาหรือไม่ฟ้องคดีอาญาแต่มีพฤติการณ์น่าเชื่อ ว่าจะมี การกระทำความทารุณกรรมแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๒๔ หรือพนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลตามมาตรา ๕ เพื่อออกคำสั่งมิให้กระทำการดังกล่าว โดยกำหนดมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและเรียกประกันด้วยก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากศาลเห็นว่ามิเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็กมิให้ถูกกระทำความทารุณกรรม อีก ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่ากระทำความทารุณกรรมแก่เด็กมากักขังไว้มีกำหนดครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

การพิจารณาออกคำสั่งหรือการเรียกประกันตามมาตรา นี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา ๔๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา ๒๔ พบเห็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดให้สอบถามเด็กและดำเนินการหาข้อเท็จจริง เกี่ยวกับตัวเด็กรวมทั้งสภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความเป็นอยู่ การเลี้ยงดู อุปนิสัย และความปลอดภัยของเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กโดยวิธีส่งเข้าสถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูก็ให้เสนอประวัติพร้อมความเห็นไปยังปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งให้ใช้วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา ๒๔ เห็น ว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ แต่ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรส่งตัวเด็กไปยังสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู ก็ให้มอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครองหรือบุคคลที่ยินยอมรับเด็กไปปกครองดูแล โดยอาจแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามมาตรา ๔๘ หรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลที่จะรับเด็กไปปกครองดูแล แล้วอาจจะวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้เด็กมีความประพฤติเสียหายหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด โดยให้ผู้ปกครองหรือบุคคลที่รับเด็กไปปกครองดูแลต้องปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) รมัตระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใดอันจะจูงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร

(๒) รมัตระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไปกับผู้ปกครอง

(๓) รมัตระวังมิให้เด็กคบหาสมาคมกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย

(๔) รมัตระวังมิให้เด็กกระทำการใดอันเป็นเหตุให้เด็กประพฤติเสียหาย

(๕) จัดให้เด็กได้รับการศึกษาอบรมตามสมควรแก่อายุ สติปัญญา และความสนใจของเด็ก

(๖) จัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของเด็ก

(๗) จัดให้เด็กกระทำความกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

หากปรากฏชัดว่าผู้ปกครองหรือผู้ที่รับเด็กไว้ปกครองดูแลและเลี้ยงไม่ปฏิบัติตามข้อ กำหนดของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกรัดเด็กกลับ ไปดูแล

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและ มีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ และมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการ สังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์และอาจวางข้อกำหนดให้ผู้ปกครองต้องปฏิบัติข้อ ใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามมาตรา ๔๔ วรรคสองหรือวางข้อกำหนดอื่นใดเพื่อแก้ไข หรือป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิดขึ้นอีกก็ได้

หากปรากฏว่าผู้ปกครองของเด็กฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน และจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ส่งเด็กเข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพหรือในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ออกข้อกำหนดให้เด็กทำงานบริการ สังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๔๕ หากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลตามมาตรา ๕ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง

มาตรา ๔๗ วิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก นอกจากที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้ เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕

ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

มาตรา ๔๘ ในการดำเนินการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติแก่เด็กตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีเหตุสมควรแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เพื่อกำกับดูแลเด็กคนใด ก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยจะกำหนดสถานที่อยู่อาศัยของเด็กที่อยู่ในการกำกับดูแลของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กด้วยก็ได้

กรณีที่เด็กพ้นจากความปกครองดูแลของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนา และฟื้นฟูแล้ว ถ้ามีเหตุผลสมควรก็ให้ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่า ราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้

การแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสองปี

มาตรา ๔๙ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษา แนะนำ และตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติ การศึกษา และการประกอบอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในการกำกับดูแล

(๒) เยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษา และแนะนำแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการอบรมสั่งสอน และเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในการกำกับดูแล

(๓) จัดทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของเด็กและของผู้ปกครอง เสนอต่อปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปกครองสวัสดิภาพ คณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุลภาพหรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครอง ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณหรือสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของเด็กหรือผู้ปกครอง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาและผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลดังกล่าวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วย โดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใดซึ่งข้อมูล ที่เปิดเผยโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

หมวด ๖

สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู

มาตรา ๕๑ ปลัดกระทรวงมีอำนาจจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ได้ทั่วราชอาณาจักร และผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูภายในเขตจังหวัดนั้น

หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ อาจจัดตั้งและดำเนินกิจการได้เฉพาะสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยแจ้งให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ทราบและให้ปลัด กระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแนะนำหรือสนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินการ ดังกล่าว

มาตรา ๕๒ ภายใต้บังคับของมาตรา ๕๑ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ต้องขอรับใบอนุญาตต่อ ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การให้ต่ออายุ ใบอนุญาตการขอรับใบแทนใบอนุญาตที่สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด การออกใบแทนใบอนุญาตและ การเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและให้ เสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎ กระทรวง

มาตรา ๕๓ ให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการ คณะกรรมการ
คุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุน
การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและ
สถานพัฒนาและฟื้นฟูที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

มาตรา ๕๔ ในสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถาน
พัฒนาและฟื้นฟูจะต้องไม่ดำเนินกิจการในลักษณะแสวงหากำไรในทางธุรกิจ และต้องมีผู้ปกครองสวัสดิ
ภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา

การดำเนินงานของสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ปลัดกระทรวง
กำหนด

มาตรา ๕๕ ให้ปลัดกระทรวงและผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอน
ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและ
ฟื้นฟู ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับตัวเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพไว้เพื่อสืบ เสาะและ
พินิจเด็กและครอบครัว วินิจฉัยกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพแก่
เด็กแต่ละคน ถ้าจำเป็นอาจรับตัวเด็กไว้ปกครองดูแลคราวได้ไม่เกินสามเดือน

(๒) สืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม
สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครอง
สวัสดิภาพรวมทั้งของ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็ก
และมูลเหตุที่ทำให้เด็กตกอยู่ในสภาวะจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครอง สวัสดิภาพ เพื่อรายงาน
ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมทั้งดำเนินการรักษาเยียวยาแก่
เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

(๔) จัดที่พักอาศัย ที่หลับนอน เครื่องนุ่งห่ม ให้เหมาะสมและถูกสุขลักษณะและ
จัดอาหารให้ถูกอนามัยและเพียงพอแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

(๕) จัดการศึกษา การกีฬา และนันทนาการให้แก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลให้
เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน

(๖) จัดส่งเด็กที่ได้ดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ไปยังสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนา
และฟื้นฟู โรงเรียน หรือสถานที่อื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้
เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน

(๗) มอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยง
ดูและถ้าเห็นสมควรอาจ ยื่นคำขอให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้ง
ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามมาตรา ๔๘

(๘) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง ในกรณีที่เด็กจำต้องได้รับ
การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ

ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับต้องดำเนินการให้เด็กสามารถกลับไป อยู่กับผู้ปกครองก่อนส่วนการจัดให้เด็กไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนา และฟื้นฟูให้ดำเนินการเป็นวิธีสุดท้าย

มาตรา ๕๗ ผู้รับใบอนุญาตและผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานสงเคราะห์และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นต้องควบคุมดูแลให้มีการรับเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพทุกคนไว้อุปการะ เลี้ยงดู

มาตรา ๕๘ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานสงเคราะห์มีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา ๕๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔) และให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการศึกษา อบรม สั่งสอน และฝึกหัดอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของสถานสงเคราะห์ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

(๒) จัดบริการแนะแนว ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง

(๓) สอดส่องและติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานสงเคราะห์ไปแล้ว เพื่อเป็นการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กที่เคยอยู่ในสถานสงเคราะห์มิให้กลับไปสู่สภาพเดิม

การสืบเสาะและพินิจตามมาตรา ๕๖ (๒) ถ้าเป็นกรณีที่ได้ถูกส่งมาจากสถานแรกรับซึ่งมีรายงานการสืบเสาะและพินิจ แล้ว อาจงดการสืบเสาะและพินิจก็ได้

มาตรา ๕๙ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปกครองดูแลและอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๒) จัดการศึกษา อบรม และฝึกอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๓) แก้ไขความประพฤติ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกายจิตใจแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๔) สอดส่องและติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพไปแล้ว

มาตรา ๖๐ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานพัฒนาและฟื้นฟูมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับเด็กที่จำต้องได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพด้านร่างกายหรือจิตใจไว้ปกครองดูแล

(๒) ทำการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับเด็กและครอบครัวเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูเด็กแต่ละคน

(๓) จัดการศึกษา ฝึกอบรม สั่งสอน บำบัดรักษา แนะแนว และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมแก่เด็กแต่ละคนที่อยู่ระหว่างการ ปกครองดูแล

มาตรา ๖๑ ห้ามมิให้เจ้าของ ผู้ปกครองสวัสดิภาพ และผู้ปฏิบัติงานในสถานรับเลี้ยงเด็กสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ กักขัง ทอดทิ้ง หรือลงโทษเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลโดยวิธีการรุนแรงประการอื่นเว้นแต่กระทำเท่าที่สมควรเพื่ออบรมสั่งสอนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายจาก ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

มาตรา ๖๓ โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการ แนะนำให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสมความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ นักเรียนและนักศึกษาต้องแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาและต้อง ประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาและตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๕ นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดและมีอำนาจนำตัวไป มอบแก่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาของ นักเรียนหรือนักศึกษานั้น เพื่อดำเนินการสอบถามและอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ ในกรณีที่ไม่สามารถนำตัวไปมอบได้จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

เมื่อได้อบรมสั่งสอนหรือลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาแจ้งให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนหรือ สั่งสอนเด็กอีกชั้นหนึ่ง

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่อการอบรมสั่งสอนตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวดนี้มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริม ความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สอบถามครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญาของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๔

(๒) เรียกให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้น กำลังศึกษาอยู่มารับตัวนักเรียนหรือนักศึกษา เพื่อว่ากล่าวอบรมสั่งสอนต่อไป

(๓) ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรมและสั่งสอนนักเรียนหรือนักศึกษา

(๔) เรียกผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือน หรือทำทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแลมิให้ นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืน มาตรา ๖๔ อีก

(๕) สอดส่องดูแลรวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือ แหล่งที่ชักจูงนักเรียนหรือนักศึกษาให้ประพฤติในทางมิชอบ

(๖) ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหมวดนี้

มาตรา ๖๗ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับ ความประพฤติของนักเรียนหรือนักศึกษา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน สถานที่หรือ

ยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อทำการตรวจสอบการฝ่าฝืนดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อนและให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘ กองทุนคุ้มครองเด็ก

มาตรา ๖๘ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนคุ้มครองเด็ก” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๙ กองทุนประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิติกรรมอื่น
- (๖) เงินที่รับจากเงินประกันของผู้ปกครองที่ผิดทัณฑ์บนตามมาตรา ๓๙
- (๗) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๗๐ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๗๔ ให้เป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๗๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไม่เกินสามคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนจากภาคเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการเด็ก อย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวง มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๗๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๗๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงินเพื่อการสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็กตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดหรือตามคำสั่งศาล
- (๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๕ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนห้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเงิน การสวัสดิการเด็ก และการประเมินผลและให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามมาตรา ๘๐ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ
- (๓) มีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

มาตรา ๗๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายใน หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

รายงานผลการสอบบัญชีตามวรรคสองให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบและจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดขัดขวางไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) หรือ (๕) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือส่งเอกสารโดยรู้ว่าเป็นเอกสารเท็จแก่พนักงาน เจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา ๓๐ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำ ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้ให้ถ้อยคำกลับให้ข้อความจริงในขณะที่การให้ถ้อยคำยังไม่เสร็จสิ้น การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของศาลในการคุ้มครองประพจน์ ห้ามเข้าเขตกำหนด หรือห้ามเข้าใกล้ตัวเด็กตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดจัดตั้งหรือดำเนินกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูตามมาตรา ๕๒ โดยมีได้รับใบอนุญาตหรือใบอนุญาตถูกเพิกถอนหรือหมดอายุ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งได้ยื่นคำขออนุญาตหรือยื่นคำขอต่อ ใบอนุญาตภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๔๓ เจ้าของหรือผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งได้ดำเนินการแก้ไขหรือปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ แล้ว การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๔๔ ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูโดยมิได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๗ ให้สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กของหน่วยราชการหรือของเอกชนที่ได้รับอนุญาต ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ดำเนินกิจการอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสถานรับเลี้ยง เด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๘ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามความในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันสมควรกำหนดขึ้นตอนและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กกระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ค

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์

พ.ศ. 2552

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 มาตรา 53 วรรคสาม มาตรา 56 และมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 33 มาตรา 41 มาตรา 43 และมาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

“เครื่องมือสำหรับฉายหรือเล่นวีดิทัศน์” หมายความว่า ชุดของเครื่องมือและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกันเพื่อให้สามารถฉาย เล่น หรือดูวีดิทัศน์ได้

หมวด 1

การขอใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต

ข้อ 2 ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) บุคคลธรรมดา

(ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตมีสัญชาติไทย หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือสำเนาหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยสำเนาใบสำคัญถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือหลักฐานการได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นคนต่างด้าว

(ข) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน จำนวน 2 รูป

(ค) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์

(ง) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวีดิทัศน์

(จ) แบบแปลนแผนผังแสดงพื้นที่ให้บริการของร้านวีดิทัศน์ และรูปถ่ายของร้านวีดิทัศน์
จำนวน 3 รูป

(2) นิติบุคคล

(ก) สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคลซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับชื่อ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และรายชื่อผู้เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพัน นิติบุคคล ที่เป็นปัจจุบัน

(ข) เอกสารและหลักฐานตาม (1) (ก) และ (ข) ของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล

(ค) เอกสารและหลักฐานตาม (1) (ค) (ง) และ (จ)

ข้อ 3 เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามข้อ 2 ครบถ้วน และได้ตรวจสอบอาคารหรือสถานที่ตั้งของร้านวิดิทัศน์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 5 หรือข้อ 6 แล้วแต่กรณี แล้ว ให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอและมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ขอรับใบอนุญาต ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานดังกล่าว หากไม่อนุญาตให้แสดง เหตุผลไว้ในคำขอด้วย

ข้อ 4 เมื่อนายทะเบียนแจ้งการอนุญาตและผู้ขอรับใบอนุญาตได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์แล้ว ให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 5 อาคารหรือสถานที่ตั้งของร้านวิดิทัศน์ที่ให้บริการเกมการเล่น ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) มีความมั่นคงแข็งแรง
- (2) ตั้งอยู่ในทำเลที่ปลอดภัย
- (3) สามารถมองเห็นสภาพภายในร้านวิดิทัศน์จากภายนอกได้อย่างชัดเจน
- (4) มีระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจรที่ใช้งานได้อย่างเหมาะสม
- (5) มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยอย่างละหนึ่งเครื่องในแต่ละชั้นที่ให้บริการ เว้นแต่เป็นร้านวิดิทัศน์ที่มีพื้นที่ให้บริการชั้นเดียวและมีเครื่องมือสำหรับฉายหรือเล่น วิดิทัศน์ไม่ถึง 15 ชุด

- (6) มีพื้นที่สำหรับผู้ใช้บริการแต่ละคนอย่างเพียงพอ และมีทางเดินสะดวก
- (7) มีห้องสุขาที่สะอาดถูกสุขลักษณะสำหรับให้บริการอยู่ภายในอาคารหรือในบริเวณใกล้เคียง

(8) พื้นที่ภายในอาคารสะอาดถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก และไม่มีเสียงและกลิ่นรบกวน

ข้อ 6 อาคารหรือสถานที่ตั้งของร้านวิดิทัศน์ที่ให้บริการคาราโอเกะ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) มีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง ในกรณีที่พื้นที่ให้บริการมีชั้นเดียว หรือมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยอย่างละหนึ่งเครื่องในแต่ละชั้นที่ให้บริการ ในกรณีที่พื้นที่ให้บริการมีมากกว่าหนึ่งชั้น

(2) มีลักษณะตามข้อ 5 (1) (2) (4) (7) และ (8)

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นนิติบุคคลเปลี่ยนแปลงกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศ กำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามข้อ 2 (2) (ก) และ (ข) ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ข้อ 8 ในกรณีที่มีการเพิ่มจำนวนเครื่องมือสำหรับฉายหรือเล่นวิดิทัศน์ในระหว่างที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งและได้รับชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกใบอนุญาตให้ใหม่โดยกำหนดวันหมดอายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามใบอนุญาตเดิมและประทับตรายกเลิกการใช้ใบอนุญาตเดิมด้วยอักษรสีแดง

ข้อ 9 ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) สำเนาใบอนุญาตเดิมหรือสำเนาใบแทนใบอนุญาต

(2) เอกสารและหลักฐานตามข้อ 2 (1) (ก) และ (ข) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา หรือข้อ 2 (2) (ก) และ (ข) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล

(3) เอกสารและหลักฐานตามข้อ 2 (1) (ง) และ (จ)

ข้อ 10 ให้นำความในข้อ 3 และข้อ 4 มาใช้บังคับกับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ โดยอนุโลม

ข้อ 11 การยื่นคำขอหรือการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้กระทำ ณ ที่ที่ร้านวิดิทัศน์ตั้งอยู่ดังต่อไปนี้

(1) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นหรือแจ้ง ณ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

(2) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นหรือแจ้ง ณ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

หมวด 2

การประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์

ข้อ 12 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ที่ให้บริการเกมการเล่น ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) ให้เด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีเข้าใช้บริการได้ตั้งแต่เวลา 14.00 นาฬิกา แต่ไม่เกิน 20.00 นาฬิกา ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และตั้งแต่เวลา 10.00 นาฬิกา แต่ไม่เกิน 20.00 นาฬิกา ในวันหยุดราชการหรือในระหว่างปิดภาคการศึกษาตามระยะเวลาที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

(2) ให้เด็กอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปแต่ไม่เกินสิบแปดปีเข้าใช้บริการได้ตั้งแต่เวลา 14.00 นาฬิกา แต่ไม่เกิน 22.00 นาฬิกา ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และตั้งแต่เวลา 10.00 นาฬิกา แต่ไม่เกิน 22.00 นาฬิกา ในวันหยุดราชการ หรือในระหว่างปิดภาคการศึกษาตามระยะเวลาที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

(3) มีวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องมือสำหรับฉายหรือเล่นวิดิทัศน์ซึ่งเหมาะสมต่อการถนอมสายตา

(4) มีระบบหรือวัสดุป้องกันเสียงและความสั่นสะเทือนไม่ให้เกินค่าระดับเสียงรบกวนตามที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

(5) ดูแลมิให้มีการจำหน่ายบุหรี่ สารเสพติด หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในร้านวิดิทัศน์

(6) ดูแลมิให้มีการสูบบุหรี่ เสพสารเสพติด หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในร้านวิดิทัศน์

(7) ดูแลมิให้มีการเล่นการพนันภายในร้านวิดิทัศน์

(8) คู่มือให้มีการจำหน่ายหรือฉายภาพยนตร์ตามมาตรา 26 (6) และ (7) ภายในร้าน
วิดีโอทัศน์

(9) คู่มือให้มีสื่อลามกอนาจารภายในร้านวิดีโอทัศน์

(10) คู่มือให้มีการจำหน่ายหรือฉายวิดีโอทัศน์ที่ไม่ผ่านการตรวจพิจารณาและไม่ได้รับ
อนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดีโอทัศน์ตามมาตรา 47 ภายในร้านวิดีโอทัศน์

ความในวรรคหนึ่ง (2) ไม่ใช่บังคับกับผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

ข้อ 13 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดีโอทัศน์ที่ให้บริการคาราโอเกะ ต้องปฏิบัติตาม
เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) มีวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องมือสำหรับฉายหรือเล่นวิดีโอทัศน์ซึ่งเหมาะสมต่อ
การถนอมสายตา

(2) มีระบบหรือวัสดุป้องกันเสียงและความสั่นสะเทือนไม่ให้เกินค่าระดับเสียงรบกวน
ตามที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

(3) คู่มือให้มีการจำหน่ายสารเสพติดภายในร้านวิดีโอทัศน์

(4) คู่มือให้มีการสูบบุหรี่ หรือเสพสารเสพติดภายในร้านวิดีโอทัศน์

(5) คู่มือให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้ายหรือให้พนักงานอื่นไต่เน้งกับลูกค้ายภายใน
ร้านวิดีโอทัศน์

(6) คู่มือให้มีการเล่นการพนันภายในร้านวิดีโอทัศน์

(7) คู่มือให้มีการจำหน่ายหรือฉายภาพยนตร์ตามมาตรา 26 (6) และ (7) ภายในร้าน
วิดีโอทัศน์

(8) คู่มือให้มีสื่อลามกอนาจารภายในร้านวิดีโอทัศน์

(9) คู่มือให้มีการจำหน่ายหรือฉายวิดีโอทัศน์ที่ไม่ผ่านการตรวจพิจารณาและไม่ได้รับ
อนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดีโอทัศน์ตามมาตรา 47 ภายในร้านวิดีโอทัศน์

บทเฉพาะกาล

ข้อ 14 คำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดีโอทัศน์ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้
บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียน ให้ถือเป็นคำขอตามกฎกระทรวงนี้ โดยอนุโลม

ในกรณีที่คำขอดังกล่าวมีข้อความแตกต่างไปจากคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้นายทะเบียน
มีคำสั่งเพื่อให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในสามสิบวัน ถ้าผู้ขออนุญาตไม่แก้ไข
หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คำขอนั้นเป็นอันตกไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2552

ธีระ สลักเพชร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

หมายเหตุ :-เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 53 วรรคสาม มาตรา 56 และ มาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 บัญญัติให้หลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไขในการขอใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ ตลอดจนวัน เวลา และเงื่อนไขการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงจึง จำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ภาคผนวก ง

การขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิทยุทัศน์

ร้านวิทยุทัศน์ตาม พรบ. ฉบับนี้ หมายถึงร้านเกมต่าง ๆ รวมไปถึงร้านเกมอินเทอร์เน็ต และคาราโอเกะตามที่แตกต่างกัน เฉพาะที่มีได้อยู่ในสถานบริการซึ่งได้ขอใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการของกระทรวงมหาดไทยแล้ว กล่าวคือ สถานที่ซึ่งมีบริการเกมหรือคาราโอเกะใดที่มีใบอนุญาตเป็นสถานบริการแล้วไม่ต้องมาขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิทยุทัศน์ตามกฎหมายนี้อีก (คาราโอเกะในที่นี้ ไม่รวมเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีแต่เสียงและตัวหนังสือให้อ่านตาม และไม่รวมถึงซีดีเพลง และตู้เพลง ที่มีแต่เสียงไม่มีภาพประกอบ) และจะคิดค่าธรรมเนียมตามจำนวนเครื่อง ดังนั้น ร้านวิทยุทัศน์ใดที่ต้องการขอใบอนุญาตให้ยื่นคำขอพร้อมดำเนินการ ดังนี้

ข้อ ๑. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวิทยุทัศน์ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียนตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานและเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลธรรมดา

- (ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
- (ข) สำเนาทะเบียนบ้าน
- (ค) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์
- (ง) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๔x๖ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน
- (จ) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวิทยุทัศน์ และแบบแปลนแผนผังของอาคารหรือสถานที่ที่จะใช้ประกอบกิจการร้านวิทยุทัศน์ รวมทั้งรูปถ่ายสถานประกอบการจำนวน ๓ รูป

(๒) นิติบุคคล

- (ก) สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคลซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับชื่อวัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และผู้รับผิดชอบในการดำเนินการลงนามผูกพันนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน
- (ข) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล
- (ค) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์ (กรณีมีหลายแห่ง และมีใช้ที่เดียวกับสำนักงานใหญ่)
- (ง) สำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล
- (จ) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๔x๖ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือนของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล
- (ฉ) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวิทยุทัศน์ แบบแปลนแผนผังของอาคารหรือสถานที่ที่จะใช้ประกอบกิจการร้านวิทยุทัศน์รวมทั้งรูปถ่ายสถานประกอบการ จำนวน ๓ รูป

ข้อ ๒ การยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิทยุทัศน์ให้ยื่น ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (๒) ในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่

ข้อ ๓. ในกรณีที่มีการขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์หลายแห่ง ให้ออกใบอนุญาต
หนึ่งฉบับสำหรับร้านวิดิทัศน์แต่ละแห่ง

เลขรับที่.....
วันที่.....
ผู้รับคำขอ.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก)

คำขออนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑. ข้าพเจ้า

☐ ๑.๑ เป็นบุคคลธรรมดา เกิดเมื่อวันที่ เดือน..... พ.ศ.

อายุปี สัญชาติบัตรประจำตัวประชาชน/ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

เลขที่ ออกให้ ณ อำเภอ/เขต.....

จังหวัด อยู่บ้านเลขที่ ตรอก/ซอย

ถนน ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

☐ ๑.๒ เป็นนิติบุคคลประเภท ตามกฎหมายของประเทศ

..... จดทะเบียนเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

เลขทะเบียน.....มีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

๒. ข้าพเจ้าขอยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๕๑

☐ ประเภทเกมการเล่น โดยใช้ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า

ภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี)ตั้งอยู่เลขที่ตรอก/ซอย

ถนน ตำบล/แขวงอำเภอ/เขต.....

จังหวัด รหัสไปรษณีย์โทรศัพท์ มีเครื่องมือ

อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการจำนวน ชุด ลักษณะของสถานที่ประกอบ

กิจการ.....
โดย ☐ ประสงค์จะขออนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ในสถานที่เดียวกัน

☐ ไม่ประสงค์จะขออนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ในสถานที่เดียวกัน

หมายเหตุ - กรณียื่นคำขอรับใบอนุญาตมากกว่า ๑ แห่ง ให้ระบุเพิ่มในใบแนบกรณีขอรับใบอนุญาตหลายแห่ง

- ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ต้องการ

- การแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

☐ ประเภทคาราโอเกะ โดยใช้ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า
ภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี) ตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย
ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด
รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกในการให้บริการ จำนวน ชุด

๓. ข้าพเจ้ารับรองว่า

☐ (๑) บุคคลธรรมดา

ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

☐ (๒) นิติบุคคล

กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลมี
คุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์
พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ มาด้วยแล้ว คือ

☐ (๑) บุคคลธรรมดา

(ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

(ข) สำเนาทะเบียนบ้าน

(ค) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์

(ง) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๔x๖ เซนติเมตร จำนวน
๒ รูป ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน

(จ) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวิดิทัศน์ และแบบแปลนแผนผัง
ของอาคารหรือสถานที่ที่จะใช้ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ รวมทั้งรูปถ่ายสถานที่ประกอบการจำนวน ๓ รูป

☐ (๒) นิติบุคคล

(ก) สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคลซึ่งแสดงรายการ
เกี่ยวกับชื่อ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และผู้รับผิดชอบในการดำเนินการลงนามผูกพันนิติบุคคลที่
เป็นปัจจุบัน

(ข) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของ
กรรมการ ผู้จัดการ และผู้มีอำนาจดำเนินการของนิติบุคคล

(ค) สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์ (กรณีมีหลายแห่ง และมีใช้ที่เดียวกับ
สำนักงานใหญ่)

(ง) สำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบใน
การดำเนินการของนิติบุคคล

(จ) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๔x๖ เซนติเมตรจำนวน ๒ รูป
ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือนของกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคล

(ฉ) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งของร้านวิดิทัศน์ และแบบแปลนแผนผัง
ของอาคารหรือสถานที่ที่จะใช้ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ รวมทั้งรูปถ่ายสถานประกอบการจำนวน ๓ รูป

(ลายมือชื่อ) ผู้ขออนุญาต
(.....)

ชื่อและสถานประกอบการ (กรณีขอรับใบอนุญาตหลายแห่ง)

☐ ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า
 ชื่อภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี)
 ตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย
 ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด
 รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์
 หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ จำนวน ชุด

☐ ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า
 ชื่อภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี)
 ตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย
 ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด
 รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์
 หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ จำนวน ชุด

☐ ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า
 ชื่อภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี)
 ตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย
 ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด
 รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์
 หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ จำนวน ชุด

☐ ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า
 ชื่อภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี)
 ตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย
 ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด
 รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์
 หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ จำนวน ชุด

☐ ชื่อร้านวิดิทัศน์เป็นภาษาไทยว่า
 ชื่อภาษาต่างประเทศว่า (ถ้ามี)
 ตั้งอยู่เลขที่ ตรอก/ซอย
 ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด
 รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ มีเครื่องมือ อุปกรณ์
 หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ จำนวน ชุด

ภาคผนวก จ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๙)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

อาศัยอำนาจตามความใน (๒) ของบทนิยามคำว่า “เทปหรือวัสดุโทรทัศน์” ของมาตรา ๔ และ มาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ อันเป็นกฎหมายที่มี บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดย อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

“(๖) ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) ที่บันทึกหรือถ่ายถอดเกมการเล่นทุกชนิด”

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

พลอากาศเอก คงศักดิ์ วันทนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันมีการให้บริการ เกมคอมพิวเตอร์ตามร้านให้บริการคอมพิวเตอร์อย่างแพร่หลาย ซึ่งเกมคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่ ไม่เหมาะสมหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน อันส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนทั้งด้านสุขภาพ และการเรียนจนเกิดเป็นปัญหาของครอบครัวและสังคม และโดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังมิได้กำหนดให้ ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) เป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ที่เจ้าพนักงานผู้ตรวจสามารถตรวจพิจารณาและให้ ความเห็นชอบได้ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ สมควรกำหนดให้ ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) เป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้